

1939 m.
shis
JAS
-6
enla
3.
EET
ural
SS.
as
1939
1718
p
EET
SS.
ty
9468
n
urry
178
7-9
Ave.
(V80)
SS.
dder
Motor
10
2 di
1 vaka
AVE.
1
4870.
rnis
TAS
rakare.
diena.
Y.
ASS.
v. 31182
aidis
TAS
9 iki 12
2 iki 6
7 iki 9
7 iki 12
rus.
ir tinka
s. lėg
akutinis.
cet,
SS.
LORY
Room 23
et 2211
44-7
O INKSTU
3U.
ik. kasdien
iki 1.
KA
KA
ONE
BIT
m.
r Street
MASS
NIAN
E CO.
APDRAUSTI
PERKRAUS-
TYTOLAI
(Inland
News)
Perkraus-
tis pat ir i
limas viet
ina prietais
WAY,
N. MASS.
oston 6618
IEW
ERVICE
Telephone
SOUth
Boston
1058
JTONOBILU
ENTURA
ai Pirtos
stai ir
rekaits.
AUTOMOBIL
S VISOIU
CIU.
- savinink
travimo rita
STREET
Eight St.

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS

Prenumerata metams:

Amerikoje \$2.00

Pietų Amerikos Valstybėse \$3.00

Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusei metų:

Amerikoje \$1.25

Kanadoje ir kitur už Suvienytų Valstijų \$1.50

Apskėlimų kainų kluaskit laišku.

Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:

KELEIVIS

253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER

LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS

253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 37

Keleivio Telefonas SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, SEPTEMBER-RUGSĖJO 13 D., 1939.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas SOUTH Boston 3071

METAI XXXIV

Kaip Maskva Ardė Amerikos Darbininkų Organizacijas

SOCIALISTŲ PARTIJA SUSKALDYTA SOVIETŲ PINIGAIS.

Sensacingi buvusio komunistų partijos sekretoriaus Gitlow parodomais Dieso komisijai.

Pereitą savaitę į Washingtoną buvo pašauktas Benjamin Gitlow, ilgus metus buvęs Amerikos Komunistų Partijos sekretorium, paaiškinti Dieso komisijai, ką jis apie tą partiją žino.

Gitlow paaiškino, kad dabar jis jau nesąs komunistų partijos narys, tačiau gerai žinąs visą jos atsiradimo istoriją. Ji buvusi čia sukurta Maskvos pinigais, sako Gitlow. Visų pirma, Amerikos Socialistų Partijai buvo sudarytas "kairysis sparnas." Gitlow sakosi buvęs to sparno lyderis. Tą sparną finansavęs Amerikon atsiųstas Sovietų asmuo, kuris čia buvo žinomas kaip Ludwig C. K. Martens. Jis čia buvo įsteigęs neoficialų Sovietų Biurą. Tam biurui buvo siunčiami konfiskuoti caro šeimos ir kitų didžiųjų deimantai, kuriuos čia Martensas pardavinėdavo ir finansuodavo propagandą prieš Socialistų Partiją ir prieš unijas. Sovietų tikslas buvęs suskaldyti visas Amerikos darbininkų organizacijas, sudemoralizuoti jas, ir paskui iš tos medžiagos pastatyti komunistų organizaciją. Tuo tikslu 1919 metais komunistai buvo jau pradėję kurti Communist Labor Party. Gitlow sakosi buvęs vienas iš jos steigėjų.

Paklaustas, kodėl Maskva siuntė čionai deimantus, o ne pinigus, Gitlow paaiškino, kad tais laikais Sovietai syetimų pinigų neturėjo, o jų pačių pinigai užsienyje neturėjo jokios vertės. Todėl buvo siunčiami deimantai darbininkų organizacijoms skaldyti.

"Kiekvienas Amerikos Komunistų Partijos narys," sako Gitlow, "kuris tik 1920 ir 1921 metais nuvažiavo į Sovietus, grįždavo atgal su deimantais ir kitokiomis brangmenomis, kurios čia buvo iškeičiamos į pinigus."

Tais pinigais čia buvo remiamas visas komunistų judėjimas, sako Gitlow. Buvo leidžiama literatūra, siunčiami kalbėtojai, saukiami suvažiavimai, ruošiami mitingai—ir viskas buvo apmokama gautais už Maskvos deimantus pinigais.

Vėliau, kai Amerika pripažino Sovietų Rusiją, komunistų judėjimas čia pradėta finansuoti jau grynais pinigais, nes buvo užmegsti oficialūs santykiai. New York'e tuojuo buvo įsteigta oficialė Sovietų agentūra, AMTORG, kurios tikslas buvo neva prekybą vystyti, o ištikrųjų tai komunistinį judėjimą plėtoti. Šitas judėjimas esąs remiamas ir dabar.

Pinagai iš Maskvos esą siunčiami AMTORGUI tiesiai telegrafu ir per kurjer-

Varšuva Panaši ir Pragara.

Sužeistųjų riksmas maišosi su bombų trenksmais.

Pereitą savaitę buvo paskelbta, kad vokiečiai jau įnejo Varšuvon. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo perankstyvas Berlyno pasigyrimas. Rašant šią žinią telegramos iš Varšuvos sako, kad Lenkijos sostinė da nepaimta ir narsiai ginasi. Tačiau neišrodo, kad ilgai ji galėtų laikytis, nes priešas baisiai ją atakuoja. Ji apsupta jau iš trijų pusių, valdžia yra pabėgusi į Liubliną, o turtingesni gyventojai išvažinėjo kur kas galėjo. Liko tik armija ir bėdnuomenė, kuri neturi nei kur, nei už ką išvažiuoti. O vokiečiai tuo tarpu smarkiai miestą puola. Pereitą nedėdienį istisą dieną į Varšuvą buvo mėtomos bombos iš orlaivių ir šaudė sunkioji artilerija. Į vakarą miestas jau bandė įsiveržti tankai, paskui kuriuos ėjo pėstininkai. Šita puolimą Varšuva dar atmušė. Bet labai galimas daktas, kad kai skaitytojas šiuos žodžius skaitys, Lenkijos sostinė bus jau vokiečių rankose.

Pereitą nedėdienį ant Varšuvos buvo padaryta 40 užpuolimų iš oro per vieną dieną. Artilerija šaudė nuo pat ryto iki saulės nusileido. Pradėjus temti, iš priemiesčių pradėjo risti tankai. Jų atakos ėjo bangomis. Lenkai sakosi sudaužė du tankus ir numušė žemėn 15 vokiškų bombanešių. Bombardavimo metu Varšuva buvusi panaši į pragarą. Tarp bombų trenksmo girdėjosi riksmas ir vaitojimas sužeistųjų.

Taikosi Atkirsti Nuo Lenkijos Galiciją.

Vokiečių ir slovakių armija, kuri pradėjo laužtis Lenkijon iš Slovakijos, taikosi atkirsti rusinį (ukrainiečių) apgyventą Galiciją. Jeigu vokiečiams pavyks lengvai šito tikslo pasiekti, tai Lenkijai bus užduotas labai skaudus smugis. Galicijos likas atkirsti netik derlingi laukai ir dalis armijos, bet bus taip pat atkirstas ir susisiekimas su Rumunija. Jeigu francuzai su anglais mėgintų kada per Juodąją Jūrą ir Rumuniją duoti Lenkijai pagalbą, tai vokiečiams Rumuniją atkirstus tokia pagalba jau negalėtų lenkus pasiekti. Be to, perėję per Galiciją, vokiečiai susisiektų su Sovietų Rusija ir galėtų iš tenai gauti sau labai reikalingų žaliavų ir maisto.

KIEK KARIAUJANČIOS ŠALYS TURI ŽMONIŲ.

Associated Press surinktomis žiniomis, dabar kariaujančios šalys turi gyventojų sekantį:

Vokietijoj	86,600,000
Slovakijoj	4,000,000
Prieš juos eina:	
Lenkijoj	32,548,000
Francuzijoj	43,000,000
Anglijoj	48,000,000
Kanadoj	10,360,000
Pietų Afrikoj	10,000,000
Australijoj	8,000,000
N. Zelandijoj	1,600,000

Užimta Jau Arti Pusė Lenkijos.

Per dvi dienas krito 15,000 vokiečių.

Vėliausios žinios sako, kad šį utarninką vokiečiai pradėjo Lenkijoj smarkų ofensyvą trim kryptim: Varšuvos šiaurės rytuose, Lodzės šiaurėje ir Radomo rytuose. Pats Radomas, Lodzė, Sandomiežas ir Krokuvą jau paimti. Pravesta per tuos miestus linija parodo, kad vokiečiai turi jau užėmę beveik pusę Lenkijos. Poznanės miestas iki šiol tebėra da nepaimtas, bet jis jau likęs toli vokiečių užfrontė, taigi taip kaip vokiečių maiše. Tenai esą apsupta 60,000 lenkų, kurie turės arba pasiduoti, arba žūti. Prie Lodzės pereitą savaitę vokiečiai paėmė 15,000 lenkų nelaisvėn. Dabar gi Rodomo gubernijoj 4 lenkų divizijos esančios prišpirtos prie Vislos, taigi ir jos vargiai ištruks.

Mušiai Lenkijoj eina labai atkaklus ir vokiečiams jie taipgi ne pigiai apsieina. Jų pačių pranešimu, per pereitą nedėdienį ir paneidėli jie netekė apie 15,000 kareivių.

Daugiausia vokiečių krito atakuojant Varšuvą, kur apginkluoti visi vyrai ir moterys laikosi iš paskutiniųjų. Miestą paimti, žinoma, ne lengva, jeigu kiekvienas namas pilnas kulkašaidžių. Matyt, vokiečiai buvo jau įsiveržę į miesto vidurį, tačiau turėjo trauktis. Lenkų armijos vadovybė šį utarninką pranešė iš Varšuvos per radiją, kad vokiečiai buvo atstumti "toli į sostinės pakraščius." Reiškia, Varšuvos pakraščiai vokiečių rankose.

Iš Rumunijos pranešama, kad 7,000 lenkų kareivių pabėgo Rumunijos pusėn.

AMERIKOJ DIRBA ANGLIJAI IR FRANCUZIJAI LEKTUVUS.

Nors prezidentas Rooseveltas paskelbė embargo karo reikmenų siuntimui kariaujančioms šalims, bet Amerikos dirbtuvės visu smarkumu stato karo lėktuvus Anglijai ir Francuzijai. Nuo šiol kas savaitę busių pastatoma po šimtą lėktuvų. Atstovas vienos didelės įmonės pareiškė, kad dabar padirbtį lėktuvai bus sudėti sandėliuose, o Anglijos ir Francuzijos valdžios turės susirasti budus kaip tuos lėktuvus iš Suvienytų Valstijų galės išsigabenti.

KVIEČIA AUSTRUS NUSIKRATYTI HITLERIO VALDŽIOS.

Austrijos žmonės, kurie pabėgo Šveicarijon ir kitur kai Hitleris užgrobė jų šalį, dabar kreipiasi į pasilikusius savo vientaučius ir pataria jiems sukilti armijoj ir padaryti Hitleriui galą.

NUKIRTO VOKIEČIUI GALVA.

Pereitą savaitę Berlyne buvo nukirsta Hermannui Weisseriui galva, užtai, kad tas jaunuolis buvo sutikęs parduoti svetimos valstybės agentui vokiečių šovinio dalis. Weisser buvo 23 metų amžiaus.

Sovietai Mobilizuoja Armiją.

Rusų kareiviai traukiami Lenkijos pasienien.

Šią savaitę iš Maskvos atėjo žinių, kad Ukrainos, Baltgudijos, Leningrado, Maskvos ir Orlo karo apygardose paskelbta raudonosios armijos atsarginių mobilizacija. Traukiniai su kareiviais jau dunda nuo Maskvos į Lenkijos pasienį. Gabenama taip pat visokia karo medžiaga, maistas ir žaliava. Maskvoje esą manoma, kad šitie dalykai yra gabenami Vokietijos armijai, kuri, tikimasi, netrukus praslaus per Lenkiją ir susisieks su Sovietų siena. Gi armija esanti koncentruojama tam, kad galėtų suimti ir nuginkluoti Lenkijos kareiuomenę, kuri vokiečių spaudžiama gali pereiti iš Galicijos į Sovietų pusę.

Ir Kanada Paskelbė Karą Vokietijai.

Bet kareivių nesiųs; remis Angliją tik pinigais.

Pereitą nedėdienį jau ir Kanada paskelbė Vokietijai karą. Vyrų į armiją neketina prievarta imti, bet remis Angliją finansais ir kitokiais materialiais būdais. Kai valdžia paklausė Kanados parlamentą, ar jis tokią planui pritaria, tai jis buvo užgirtas beveik vienbalsiai. Priešinosi tik trys ar keturi atstovai, tu tarpe ir socialistinės Co-operative Commonwealth partijos parlamente vadas M. J. Coldwell; bet kiti tos partijos nariai parlamente savo vado nepaklausė ir balsavo už karą. Ypač karštai už karą stojo buvusios Socialio Kredito partijos nariai (dabar šį partiją savo vardą ypa pakeitęs ir vadinasi New Democracy partija). Šitos partijos lyderis Herridge reikalavo, kad Kanadoj tuojuo būtų įvestas privaromas kariuomenės stojimas ir kad Kanada tuojuo siųstų Anglijai kareivių į pagalbą. Gali but, kad prie to ir prieis, jei karas ilgai užsities.

AMERIKOS LAIVAS IŠGELBĖJO 33 JURININKUS.

New Yorkas, rugsėjo 7.—Anglų laivas "Olivegrove" plaukė iš Kubos į Angliją. Airijos pakraščiuose prieš įplaukiant laivui į Anglijos kanalą vokiečių submarina jį susprogdino. "Olivegrove" nuskendo į šešias minutes.

Laivas "Washington" plaukė iš New Yorko į Angliją ir gavęs SOS signalą nusiskubino pagalbon ir visus 33 jurininkus paėmė sveikus.

AMERIKOS VOKIEČIAI PRIEŠ HITLERI.

Amerikos Vokiečių Kultūros Sąjunga, kuri turi 103,000 narių, savo seime Clevelande pasmerkė Hitlerį ir priėmė rezoliuciją, kurioj pasižada daryti viską, kas tik galima, kad tas barbaras būtų sunaikintas. Jis suteršęs visų vokiečių vardą pasaulio akyse.

Lietuvių Dienoje New Yorke Buvo 25,000 Lietuvių

"TAUTŲ EŽERAS" GROJO LIETUVOS HIMNĄ.

Estradoj dainavo 3,000 dainininkų, šoko šokikai ir kalbėjo kalbėtojai.

Pereitą nedėdienį pasaulinėj New Yorko parodoj buvo "Lietuvių Diena." Ir ištikro toks pavadinimas jai tiko. Lietuviai suvažiavo čia iš visų Amerikos pusių; atvyko graži jų reprezentacija net iš Kanados sostinės Toronto ir iš Montrealo.

Lietuvių galėjo buti apie 25,000.

Jau šeštadienį Lietuvos pavilione prasidėjo nepaprastas judėjimas. Vyrai ir moterys spietėsi pulkais ir domėjosi išstatytais dalykais. Čia džiiovinti Lietuvos baravykai, tenai gražūs naujų fabriku audiniai, kitur bonka "krupniko," da kitur visokie kaimiečių raiziniai, piemenų dudelės, juostos ir kryžiai. Kryžių net perdaug. Ypač nejauku į juos žiūrėti, kad jie tokio primityviško skonio, nelavintų rankų darbas, lyg Alaskos indijonų stabai. Jie labai prastai reprezentuoja Lietuvą. Bet ką padarysi, kad Romos katalikų bažnyčia mūsų tėvynę tokia padarė. Teisingai pasakė savo kalboje p. J. Budrys, generalinis Lietuvos konsulas New York'e: "Kas sužadina mūsų visų jausmus, patraukia širdį, o kai kam ir ašara išspaudžia? Tai tas, kad jis (pavilionas) yra savas. Kulkite vyskupą Valančių. Apylinkės šlėkta, manydami kad vyskupo motinai netinka dėvėti kaimietės rubais, apvilko ją puošniais miesto drabužiais. Bet Valančius tai pamatęs pareiškė: 'Tai ne mano motina; mano yra kaimietė.' Tą patį galima pasakyti ir apie mūsų pavilioną. Ji galima būtų išpuošti auksu, bet tuomet jis nebūtų mūsų, neatvaizduotų Lietuvos."

Išties, Lietuva tokia ir yra, nors mums, gyvenantiems aukštos civilizacijos šaly, ir nejauku matyti, kad mūsų tėvų kraštas taip toli atsilikęs nuo progreso. Žinoma, čia nekalti mūsų žmo-

nės. Čia kaltos aplinkybės, kurios neleido mūsų tautai progresuoti kartu su kitomis.

Kad mūsų žmonės yra gabūs ir gyvendami laisvoje šalyje neatsilieka nuo kitų, tai aiškiai parodė ir ši Lietuvių Diena pasaulinėje New Yorko parodoj. Suvažiavo čia 60 chorų, kurie vieni kitų pirma nebuvo girdėję nei matę, tačiau suėję visi ant platformės susitvarkė ir sustoję kiekvienas savo vietoj, kaip gerai išlavinti kareiviai. Ir dainos išėjo gerai—geriau negu buvo galima tikėtis. O sudėrint apie 3,000 balsų, neturėjus bendrų repetacijų, tai ne juokai.

Šokikai taipgi gerai pasirodė. Tik pirmas šokis, "Suktukas," nelabai pavyko, bet kiti išėjo gerai. Ypač publikai patiko "Mikita," kurį šoko vieni vyrai, kilnodami kojas per ilgas lazdas, ir "Jonkelis," šokis labai panašus į senoviską kadrilį.

Buvo ir prakalbų. Kalbėjo parodos prezidentas, Lietuvos konsulas Budrys, ministris Zadeikis, vienas Jungtinių Valstijų valdininkas ir komiteto pirmininkas Laučka.

Programos eiga buvo nuolatos aiškinama per garsiakalbį. Lietuviškai aiškino Laučka, o angliškai—Bulevičius, kuris angliškai vadinasi Boley. Jis yra profesionalus radio "anounceris," skelbia per radio Paramount News kompanijos žinias Amerikos publikai. Jo balsas labai aiškus ir malonus.

Lietuvos pavilionas stovi prie "Tautų Ežero" (Lagoon of Nations), iš kurio nuolatos švirksčia fontanai. Vakare tie fontanai apšvičiami įvairiomis spalvomis, o iš po vandens sklinda stebėtinai gražūs muzikos garšai, ir kartu su jų garsų pakilimu ir nusileidimu pakyla ir nusileidžia spalvuoti vandens stulpai. Reginys neapsakomai gražus. Lietuvių Dienos vakarą "tautų ežeras" grojo Lietuvos himną ir švietė Lietuvos vėliavą spalvomis.

Gali But Įvelta ir Amerika

Vokiečiai žada skandinti šios šalies laivus.

Nors Rooseveltas yra nusistatęs į Europos karą nesikišti, tačiau vokiečiai gali išprovokuoti ir Ameriką. Jau šią savaitę jie įspėjo, kad jų submarinai skandinsią visus laivus ant jurių, kurie nenorės sustoti ir nesiduos jiems iškrėsti. Ties Airijos pakraščiu Amerikos prekybos laivas "Wacosta" jau buvo submarino sustabdytas ir iškrėstas. Vokiečiai krėtė jį 3 valandas įjieskodami "kontrabandos," bet nieko nerado ir paleido. Submarino viršininkai pasakė Amerikos laivo kapitoniui, kad jeigu jis nebūtų sustojęs, tai jo laivas būtų pa-

skandintas. Toks įsakymas esąs duotas visiems Vokietijos submarinams. Vokietija paskelbusi Anblijai kontra-blokadą ir palaikysianti ją savo submarinais. Laivai, kurie veš Anglijai karo medžiagą ar maistą, busių skandinami, nes tokia blokadą Anglija paskelbusi ir prieš Vokietiją. Taigi čia ir kyla klausimas, ar galės Amerika tylėti, jeigu vokiečiai pradės skandinti jos laivus su masitu?

ČEKAI FRANCUZIJJOJ ĮKURĖ LEGIJONĄ

Paryžiaus žiniomis, Francuzijoj gyvenę čekai jau suorganizavo legijoną ir eis prieš vokiečius kariant.

APZVALGA

NEGERAI ISPRANAŠAVO.

Šiomis dienomis mus pasiekė Urugvajaus lietuvių komunistų "Darbo" 16-tas numeris, kuris yra išėjęs da tuo laiku, kai Maskvoje ėjo rusų-anglų-francūzų derybos dėl "taikos fronto" sudarymo. "Darbas" tuomet manė, kad šitoks "trijulės paktas" esąs neginčijamas įrodymas, jog "Maskva pasidaro viso pasaulio demokratijos viltis."

Polemizuodamas su vienu savo bendradarbiu, kažkokių Pedro, kuris nenorėjo tokiai Sovietų reikšmei tikėti, "Darbas" sako:

"Kad Trijulės pakto derybos turi didžios svarbos dabar matyti kiekvienas; visų tendencijų spauda taja tema užpildė istisus puslapius ir kiekvienas pasikeitimėlis yra kuoplačiausiai komentuojamas."

"Tačiau derybų pradžioje netruko kairiųjų politikų, kurie suprato kitas problemas, bet nesuprato šios. Jie kalbėjo ir rašė lygiai tuo pačiu tonu, kai ir Romos bei Berlyno valdžių vyrai. Neigė šį neįkainojamą atsitikimą, neigė dalykų svarbą ir išankstus nusakė, kad iš to nieko nebus. Toks jų elgesys, nors netiesioginiai, bet aiškiai, prisidėjo prie fašistinės propagandos klūdyti pakto pasirašymą."

"Tuo laiku, straipsnyje "A pie supainiotas problemas," "Darbe" aš pasmerkiau šiu politikų nusistatymą. Omenyje turėjau kitataučius, bet pasirodė jų buta ir lietuvių, net darbiečių, tarpe."

"Tulas Pedro, praeitam 'Darbe,' imasi 'kritikos.' Anot jo, anglų nusilenkimas Sovietams nereikšmingas Anglijos viršenybės praradimą Europoje."

"Jeigu ne, tai gal drg. Pedro malonėtų išaiškinti šį fenomeną, kuris aršiausius Sovietų priešus, anglių lordus, kauptų ties Kremliaus vartais? Gal pasakyti, kodėl Maskva pasidaro viso pasaulio demokratijos viltis?"

Bet šitą pareikšimą "Darbas" padarė peranksti. Maskva šiandien pasidarė didžiausia Vokietijos militaristų viltis. Jie nedrįso pradėti karo tol, kol Maskva nepasirašė su jais nepuolimo sutarties. Dabar jie užpuolė Lenkiją ir tikisi vėliau apsidirbs su Francūzija, nes Maskva juos užtikrino neduosiant jokių pagalbų demokratiniams valstybėms.

"Darbas" dabar turėtų prisipažinti kad nekoks iš jo pranašas.

SUSTOJO ARGENTINOS "ISVIEN."

Argentinoje buvo leidžiamas savaitraštis "Isvien," kuris stengdavosi palaikyti ištikimybę Smetonos valdžiai. Šakoma, kad iš Kairio jis buvo ir finansuojamas. Jį redagavo p. M. Šalčius, kuris savo laiku Jungtinėse Valstijose buvo pargarsėjęs kaip "viso labo mokytojas."

Dabar urugvajiečių komunistų leidžiamas "Darbas" praneša, kad tas p. Šalčius "Isvien" jau sustojęs. Esą—

"M. Šalčius buvo Argentinijoje, kuomet ten buvo lity. Jis įsteigė ir redagavo laikraštį, kurio tikslas buvo atverti naują istorijos lapą išeivijai. Bet pritrūkus lity, laikraštis užsidarė, o Šalčius, liuosas, iškeliavo sau. Šakoma, dabar jis čilėje. Grįžęs Lietuvon išleisias įspūdžių knygą."

Matyt, tautininkų dvasios nemėgsta ir Argentinos lietuvių.

KURIASI NAUJA DVARININKIJA.

"Lietuvos Žinios" cituoja iš "Dzien Polski" įdomų straipsnį apie tai, kaip Lietuvoje kuriasi nauja dvarininkija. Girdi:

"Pasklidus žiniai, kad kur nors parduodamas (sakykim iš varžytinių) dvaras, ta kryptimi traukia istosios aristokratijos virtinės, norėdami dvarininkų guostos įsigyti. Nereikia nurodinėti faktų. Jie visiems žinomi. Šitie ponai nori nusipirkti dvarus. Tokiam ponui imponuoja, kad, girdi, jis turįs 'dvarą,' kad tapęs 'dvarininkas.' Atostogų metu važiuosias į savo dvarą, rengsias priėmimus ir medžioklės—žodžiu, elgsis taip, kaip elgdavosi pasmerkimas ir išjuoktas senasis dvaro savininkas. Skirtumas bus tik tas, kad senasis dvaro savininkas smuko dažnai dėl to, kad jo dvaras neduodavo pelno, — naujasis jį palaikys jį savo pajamomis, gautomis mieste. Išėjęs į pensiją taip pat turės pajamų iš šalies ir galės išsisukti iš finansinių sunkumų, kokius sudaro ukinkavimas."

"Tokių būdu kuriasi naujoji dvarininkija ir neperdėsiu pasakęs, kad lietuvių inteligentų sluoksniuose pasireiškia labai stiprus veržimasis sukurti 'savo' dvarininkiją. Muriniai namai Kaune, 'dvaras' kaime — štai idealas."

NAUJA "PESTININKIJA" SOVIETUOSE.

"Lietuvos Žiniuose" skaitom šitokią kurjozą:

"Antireligiozika' rašo, kad įvairiose Sovietų Sąjungos srityse atsiradę vadinamieji 'Kristaus pestininkai.' Tai keliaujantieji šventikai. Jie vaikščioja po kaimus ir atlieka visas reikalaujamas tikybines apeigas. Be 'Kristaus pestininkų' kai kur atsiradusios ir 'Marijos pestininkės' — moterys, kurios taip pat einančios šventikų pareigas."

"Moterys-papai esančios 'samoviatkės,' t. y. pačios save įšventinusios. Bet netrukstą ir vyrų 'samoviatų.' Vieno kolchozo pirmininkas pats save įšventinęs į šventikus ir pradėjęs krikštyti komunistų vaikus."

GEN. FRANKO KALĖJIMUOSE ESĄ 600 KUNIGŲ.

Spaudoje pasirodė ispanų vyskupo Palencia paskelbtas laiškas, kad gen. Franko kalėjimuose Ispanijoje šiandien sėdi apie 600 katalikų kunigų, kurie atsisakė melstis už jį. Nežiurint to, popiežiaus propagandos malūnas skelbia Franką esant didžiausiu katalikybės gnyvėnu. Mat, jis apgynė kunigų dvarus, kuriuos demokratinė respublika valdžia ruošėsi išdalyti Ispanijos bežemiams.

"VOKIETIJA TURI BUTI SUNAIKINTA."

Varšuvos dienraštis "Kurjer Polski" rašo, kad Vokietija, kaip savo laiku Kartagietis, turinti būti sunaikinta. Laikraštis toliau nurodo, kad taikos sąlygos prieš 20 metų reikėję diktuoti Berlyne. Tačiau tada Vokietija buvusi pakviesta dalyvauti Versalėje, prie konferencijos stalo. Ta klaida antrą kartą nebusiant pakartota. Civilizuota Europa pergnyveno žymią evoliuciją. Dabar ateina greitais žingsniais tas laikas, kada nusistatymas, kad Vokietija reikia išnaikinti, virsta visiems butinybe.

Photograph from the New England Council

RAMI GALVA

del virš
2,000,000 taupių žmonių

Depozitoriai 192 Mutual Savings Bank
Massachusetts randa ramumo šiuose faktuose.

Bėgy 123 karo ar taikos, pasekmę ar depresijos metų, kurie savo pinigų dėję į tuos bankus buvo apsaugoti. Todėl bile laiku yra protinga sudėti savo taupymus į mūsų vietiniam Savings Bank. Padėk sutapas šiandien ir taupyk reguliariai.

Operuojame tvirtai naudai depozitorių

Mutual SAVINGS BANKS of Massachusetts

Depozitai apdrausti Mass. Valst. Įstatymais.

Lietuvos Biednuomenė Negauna Pagalbos!

Jaudinantis laiškas iš Lietuvos.

"Keleivijje" andai tilpęs straipsnis, "Patriotiškas Fašizmas Apsuko Galvas Musų Vadams," sukėlė nemažą diskusijų tolus organizacijose ir ginčų tarpe pavienių asmenų. Vieni bando irodinėti, kad renkamas Klaipėdos pabėgėliams aukos esą siunčiamas Lietuvos Raudonajam Kryžiui, ir kad tos aukos naudojamos skiriamam tikslui. Kiti tvirtina, kad amerikiečių visas aukas globoja smetoniniai valdininkai, ir kad jie biednų žmonių neselpia. Dėlei to "Keleivio" straipsnio drg. F. A. "Vilnyje" parašė "kritiką." (Kitų laikraščių nepatėmijau, ir apie F. A. "kritiką" gal teks vėliau pasakyti keliatą žodžių.)

Dabar vienas draugas, kuris skaitė minėtą "Keleivio" straipsnį, girdėdamas tuos ginčus, pridavė man laišką gautą iš Lietuvos nuo vieno asmens, kuris gyveno Klaipėdoje, o dabar randasi Didžiojoje Lietuvoje. Priduodamas man tą laišką draugas amerikietis patarė, kad to laiško ištraukos būtų paskelbtos "Keleivy." Laiškas datuotas birželio 27 d., 1939 m., ir išsiųstas iš Lietuvos.

Kad apsaugojus Lietuvą gyvenančius žmones nuo fašistinės valdžios teroro, paraišiusi ir vietų neskelbsiu nei to amerikiečio, nei to asmens, kuris dabar gyvena Lietuvoje, ir kuris prisijungė laišką Amerikon. O jei kas sakytų, kad neteisytai, kad tokio laiško nėra, tai už padėtį tam tikrą sumą pinigų pralaimėjimui, galėčiau tą laišką parodyti tik išbraukus autoriaus pavardę ir adresą.

Iš laiško duodasi suprasti, kad jo autorius ne komunistas ir ne socialistas, taigpi ir ne "bedievis," bet paprastas žmogus, kaip ir visi kiti Lietuvos piliečiai. Ir štai, ką jis rašo:

Laikraščiai meluoja.

"Mano brangus... Kaip klausiai apie Klaipėdą, kad laikraščiai blogai rašo, tai yra tikra melagystė. Meluoja tie prakeikti laikraščiai (čia kalbama apie Lietuvos laikraščius.—S. L.). Po Hitlerio nebloga gyvent teisingam žmogui. Tiesa, po Hitlerio yra bloga gyvent paleistuviams, vagims, visokiems žulikams, ir žydams. Gi mūsų tėvynėj Lietuvoj yra priešingai: čia gera gyvent tik dvarininkams, valdininkams, paleistuviams, vagims, žulikams ir žydams, o vargšams darbininkams skurdas, vargas, badmiriamas. Vargšai darbininkai apžėję, sudžiuvę kaip nabaininkai vaikšto; juoda, darbiai nukankinti buržuazijos, net graudu pažiūrėti. Valdžia kaip nori taip kankina, niekur nepasiskusi. Jei kur valdininkai nusikraudžia žmones, ir jei pasiskundi, tai dar daugiau kankina. Jei prastas žmogus pasakys ką nors, kad blogai, kad neteisingai tave skriaudžia, tai prikankins taip, kaip senovėj kad ponai plakė žmones. Tik vieni valdininkai džiaugiasi ir giriasi, kad Lietuvoje gerai. Lietuvoje pirmą vietą užima tie neteisėbės, paleistuvystė ir žmogžudystės, bet laikraščiai to neskelbia. Teisingai žodį sakau, nesibijau. Amerikos lietuviai, jei galitės, tarkit savo žodį už mus vargšus, nes mūsų tėvynės valdžia kankina mus kaip nori."

Laukia pasaulinio karo kaip Velykų.

"Mano brangus... Mes

vargšai darbininkai, Lietuvos valdžios prikaninti, laukiam pasaulinio karo kaip Velykų; gal tada pasibaigs tie mūsų vargai ir kentėjimai iš tų prakeiktų dabartinių valdininkų rankų. Lietuvos valdžia mums biauři, bet mes vargšai nieko negalime padaryti. Jei galėsi, prašau tuojaus parašyk man laišką, nes aš, kaip tik sutvirtėsiu, nebūsiu toj vietoj, nes čia reikia badu mirti, niekas neduoda jokios pagalbos; čisiu duonos įieškoti. O jei kitaip atsitiks, tai gal prisieisi ir man mirti... Noriu valgyti, net nieko neturiu. Atvažiauvau iš Klaipėdos, ir patijutau, kad aš esu nelaimingas atsiminimus, kadangi, aš manau, bus nei daugiau, nei mažiau, kaip bus jis buvusias mano viršininkas, su kuriuo lapkričio mėnesy 1919 metais Polocke iš vieno apkasio į lenkus sėudėme ir ten pat lenkų 8 colių "čėmodanu" buvome žemėmis apipilti, ir kulkosvaidis virto ant mūsų apkasano... Taip sakant, apturėjome "lenkišką krikštą."

Šitas laiškas patvirtina mūsų kaltinimą, kad smetoninė Lietuvos valdžia nesilpina ir neselpia vargšų darbininkų, ar jie būtų pabėgę iš Klaipėdos, ar gyvenę Lietuvoje.

Laiško autorius atvažiauvęs iš Klaipėdos negauna jokios pagalbos-pasėlpos, neturi ko valgyti, ir sakosi eisįs duonos įieškoti. Tai reiškia, eis elgetauti (ubagauti), o jei nepasiseks, tai gal badu teks numirti. O tuo tarpu Amerikos lietuviai siunčia šimtus dolerių Smetonos valdžiai, ir tiki (tuli gal nuosirdžiai, nežinodami dalykų, o kiti veidmainiaudami), kad toji valdžia selpia Klaipėdos pabėgėlius, vargšus darbininkus. Ir dabar da teberenkamas aukos "Lietuvos reikalams," ir Amerikos lietuviai "progresyviai" laikraščiai, "kovotojai prieš fašizmą," tebeskelbia konsuli atskaitas. Skelbia todėl, kad tie, kurie dar neaukojo ginklų fondui ir kitokiems reikalams, taigpi paaukotų, nes "matote, kaip kiti gausiai aukoja."

Apie aukas "Lietuvos reikalams" ateityje gal išliskis ir daugiau panašių faktų, kaip kad aukščiaui cituotas laiškas. Tuomet tie mūsų vadai ir laikraščiai, kurie prisidėjo prie aukų rinkimo, galės pasidžiaugti, kad jie sušėpė Smetonos diktaturą ir pripirko ginklų Smetonos žvalgybininkams.

Smetoniniai konsulai skelbia atskaitas iš surinktų aukų, pasakydami, kad gautas aukas jie persiunčia "į atatinamus fondus" (visai ne Raudonajam Kryžiui, kaip patijutau aiškinti). Tuomi jie atlieka savo pareigas kaip valdininkai, ir nepaiso, kas tomis aukomis naudojasi Lietuvoje. Bet Amerikos lietuviai gal kada nors turės progos paklausti tų vadų ir laikraščių redaktorių: kodėl jiems galvos buvo apsisukusios, kad siuntė aukas fašistinei valdžiai, remė lietuvišką fašizmą?

Gal taip atsitiko — ko didelio kairumo — kovingumo, ar, anot Mizaros — iš didelio susinervinimo? Tik "Keleivis" yra liuosas nuo to aukų rinkimo vajuas ir bešališkai dalykus aiškina.

Senas Laisvamanis.

KRUVINOS UŽBAIGTUVES BIRŽUOSE.

Rugpjūčio 7 d. darbininkai Biržų bravore baigė remonto darbus, "magaryčiams" gavo satinę alaus. Gėrė, linksminosi ir jautėsi laimingi, bet tos vienos statinės neužteko. Pirkto kią. Visai įsismaging, dėl kažkokios moters pradėjo ginčytis. Kilo muštynės. Rezultate darbininkas P. Armonavičius keturiais peilio smūgiais perdūrė darbininką Akmenėlį. Armonavičius areštuotas. Akmenėlis kitą dieną mirė. Vedamas tardymas.

Generolas Krivickis.

Drauge tarnavom Raudonojo Armijoje.—Buvo pavyzdingas karys, draugingas ka reiviams.—Dėl karjeros iš Anarchisto pasidarė komunistu.

[Šis straipsnis tilpo "Argentino Lietuvos Balso" 17 rugpjūčio laidoje. Kadangi Amerikos lietuvių spaudoj dėl gen. Krivickio eina dideli ginčai ir kai kas tvirtina, kad tokio karininko Sovietų armijoje visai nebuvo, kad asmuo šituo vardu pasivadinęs nesąs joks Krivickis ir ne karininkas, bet paprastas šmelka Ginsbergas, tai mes manom, kad mūsų skaitytojams bus domu pasiklausti, ką apie gen. Krivickį rašo Juozas Laurinaitis, "Argentino Lietuvos Balso" bendradarbis, kuris sakosi pats tarnavęs raudonojo armijoje po Krivickio vadovybe. Žemiau seka jo straipsnis taip kaip jis buvo išspausdintas "Argentino Lietuvos Balso," kuris patalpi-no ir autoriaus atvaizdą.—"Keleivio" Redakcija.]

"Arg. L. Balso" 456 num. ra-dau straipsnelį, minintį Raudonosios Armijos generolą V. G. Krivickį. Taip pat kartą buvau radęs jį minint viename vietiniame dienraštyje, tai noriu jums papasakoti kai-kuriuos atsiminimus, kadangi, aš manau, bus nei daugiau, nei mažiau, kaip bus jis buvusias mano viršininkas, su kuriuo lapkričio mėnesy 1919 metais Polocke iš vieno apkasio į lenkus sėudėme ir ten pat lenkų 8 colių "čėmodanu" buvome žemėmis apipilti, ir kulkosvaidis virto ant mūsų apkasano... Taip sakant, apturėjome "lenkišką krikštą."

Žinoma, ne vienas šuo yra margas. Taip ir Krivickis gali būti ne vienas; bet aš iš viso darau išvadą, kad bus tas pats.

Man nebūtų įdomu kalbėti apie kitą kokį žmogų, bet Krivickis tai buvo kas tai "nepaprasto," ir aš jį visuomet atsimenu.

Buvęs caro kariuomenės karininkas, jis ir Raudonojo Armijoje minimu laiku buvo Viršininku Mokomos Kulkosvaidžių Komandos prie atsarginės divizijos vakarų fronte. Man teko proga ton komandon užkliuti. Stovėjome Vitebske, lageryje Mazurino. Lapkričio mėnesy staiga gavome įsakymą vykti į frontą Polockan, kadangi skubotai ten reikėjo "užkirsti sky-ną." Už trijų savaitių vėl grįžome Vitebskan. Žiemą išvažiavo-me Mogilevan, kur mūsų viršininkas sugalvojo padaryti kar-jerą: pastojų komunistų parti-jon ir išvažiauo Smolenskan. "ant komandų kursų."

Dabar pasistengsiu aprašyti to žmogaus budą.

Aš, budamas rusų kariuomenėje, ypatingai Raud. Armijoje, perėjau daug dalių ir turėjau daug viršininkų gerų ir blogų, bet iš jų visų visuomet atsimenu Krivickį: tai buvo tikras ka-ro artistas; jis jau gimes buti vadu, ir kuri kariuomenė tokius vadus turėtų—butų nenugalima.

Tais, galima sakyti, anarchi-jos laikais, kuomet dar Raudonojo Armijoje vadams nelen-gva buvo palaikyti drausmę, mūsų komandoje buvo draus-mė, tvarka, pavyzdys ir drau-giškumas — tai ačiū drg. Krivickio talentui. Mes jo bijom, bet mylim ir gerbiame. Daug yra viršininkų, kurių kareiviai bijo, bet kartu ir nekėnia; bet kad bijotų ir mylėtų, tai jau kas tai "ypatingo."

Jis palaikė savo komandoje pavyzdingą tvarką ir drausmę, nors per visą ten mano buvimo laiką (8 mėnesius) nenubaudė nei vieno kareivio, tik vieną išsiuntė iš komandos už tai, kad buvo kazirnickas, eidavo į kitas kuopas ir ten per naktis kortomis lošdavo. O vienam kareiviui, kad užsiėmimo valandose buvo išėjęs miestan, padarė pastabą. Kareivis sugriaudintas apsisverkė.

Tautybės nei tikybės jo mes nežinojome ir tas mums buvo neįdomu. Jis pats sakėsi esąs iš Lenkijos. Buvo aukštąs, smagus vyras, lengvos eisenos; kai mane kartą pavadžiojo Polocko gatvėmis, tai aš turėjau tekinas bėgti, kad nuo jo neteisilikečiau, nežiurint to, kad ir mano "šakės" ilgos.

Buvo karingos išvaizdos: no-sis lengvai lenkta, labai tipiškas oficerius.

Budavo, ateis mūsų butan, duos "velnių" už netvarką ar švaros trukumą ir atsisėdęs už-veda kokią nors "besiedą," ta-riasi su mėmis apie visokius reikalus, kaip ką geriaus galima būtų susitvarkyti. Jokio išdidu-

mo tuo kart pas jį nėra; jis vis-ką nors geresnio sugalvoja savo komandos labui. Jo komanda vi-suomet buvo geriau viskuo ap-rupinta, kadangi jį ir vyresni gerbė. O kai būvome Polocke, pozicijose, tai pavojingiausioje valandoje jis budavo pas mus apkasuose, ko su kitais panašių komandų viršininkais nekuomet neatsitinka.

Nebuvo politikas... Buvo ka-rys kunu ir dvasia. Jis sakėsi esąs anarchistas ir kai pabaigoje 1919 metų nutarė vykti į Raudonuosius kursus, tai sakė, kad nepatogu keisti partijos bi-lietą, bet tai daras dėl karjeros, esą: "Čia supusi žmogus šitoj komandoj ir niekada iš jos nei-eisi"... Žinoma, sulg savo mok-slo ir kariškų gabumų jis ir tuo-met jau galėjo būti generoliu, nes tuomet Raudonojo Armijo-jos bile koks buvusias caro armi-jos puskarininkis batalijono ko-manduodavo; bet šis, kaip ku-lkosvaidžių specialistas,—amži-nai būtų turėjęs pasilikti ko-mandoje, todėl ir nutarė iš ko-mandos išeiti į platesnį kelia.

Ir kai "Balse" paskaiciau, kad kai kurie ten Nortuose gy-venanti mūsų vaikėžai šį žmogų vadina "Šmelka Ginsbergu," tai šita pavardė jam visai neatatin-ka. Kuomet aš atsimenu pergy-ventus laikus, tai atsimenu ir šį žmogų, kaip puikiausią iš visų mano buvusių viršininkų, ir jei-gu žinočiau, kad tas pats (var-gu gali būti kitas) ir žinočiau jo adresą, tai vargu iškėščiau ne-pasiuntęs jam savo krasnoar-meiskus linkėjimus ir primini-ciau jam tą vakarą Polocke, ant Dauguvos kranto, kaip kulko-svaidis, lenkiško "čėmodano" stumiamas, virto ant mūsų ap-kasano ir pusę valandos aysse spėngė nuo trenksmo, — tai ir jis atsimintų savo ištikimą rau-donarmietį Laurinaitį! (Jo ra-poportu ir į "vyresnybę" pakeltas buvau.)

Aš tą žmogų visuomet su pa-garba minėsiu.

Dabar noriu kai ką išsistarti apie "Šmelkas Ginsbergus."

Ech, laikai, kaip jįs smarkiai keičiatės, ir revoliucijos, kurios smarkiai evoliucijuojate!... Ar gi ne "Šmelkos Ginsbergai" buvo vyriausio šūlai rusų prole-tarinės revoliucijos? Kyla klausimas: ar šie "politikai," kurie "Šmelkas Ginsbergus" mini su panika, jau pakeitė iš pamatų savo programą, ar jau neigia proletarinę Rusijos revoliuciją, ar jau pritaria tam senam obal-siui ką sakydavo: "Be židov—spasaj Rossiju!" Matyt, ir ko-munistų partijoje jau "rasės tyrumas" vykdomas.

Juozas Laurinaitis.
1939 metų
Rugpjūčio 6 d.

IMIGRACIJOS GALIMYBES I ARGENTINĄ.

Argentino žemės ukio ministeris per pasikalbėjimą su spaudos atstovais pareiškė, kad jis palankiai žiūri į imigraciją. Pasak ministerio, dabartinės imigraciją varžančios priemonės esančios laikino pobūdžio.

Turės būti leista nauja teisėta kolonizacija. Ministeris tačiau pridūrė, kad Argentinios vyriausybė negali leisti nekontroliuojamos imigracijos, net tada daug pabėgėlių norėtų įvažiuoti iš krašto, kur imigracija neleista. "Aš manau, kad imigrantais turėtų būti tik tie, kas atvyksta savo noru su ukiniu planu. Imigrantai negali būti nepagėdijami pabėgėliai, ar nusikal-tėliai," sako jisai.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRAŠO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

A. L. P. Kliubo susirinkimas.

Rugsėjo 1 buvo A. L. P. Kliubo mėnesinis susirinkimas. Žmonių buvo nedaug, nes tą vakarą buvo L. Griško prakalbos, tai kaip kas nuėjo pasiklausti, kaip ir apie ką jis kalbės. Be paprastų pranešimų, klubiečių susirinkime nieko naujo nebuvo.

"Naujos Gdynės" išvažiavimas.

Rugsėjo 3, kaip 10 valandą iš ryto, ties "Naujos Gdynės" spaustuvė pradėjo rinktis žmonės. Apie pusę po 12 jau stovėjo kupini penki busai, kurie netrukus apleido Brooklyną ir išvyko į North Haledon, N. J., piktikauti. Vaziuoti buvo smagi ir linksma, nes kaip kurie busai turėjo gerų dainininkų, kurie pusėtinai dainavo.

North Haledon vieta nebloga. Pribuvo busas net iš Philadelphiajos ir dar du iš New Jersey miestelių. Mašinų suvažiavo labai daug ir švietelio susidarė apie 700.

Reikia priminti, kad buvo nebloga programa, kuriai pildyti turėjo garsiaikalbi, taip, kad klausant kalbėtojų prakalbų viskas aiškiai girdėjosi. Kalbėjo J. Stilsonas, Burkė ir philadelphietis Rutkauskas. Jie pasakė gana nuosakles kalbas. Kriauciūnas ir Vasiliauskas gana puikiai padainavo. Bendrai, šis "Naujos Gdynės" išvažiavimas galima priskaityti prie gana vykusių.

Rusų ir lenkų karas.

Tarpe Septintos ir Devintos gatvės, New Yorko East Sidėje, yra gana gražus parkas. Toje apylinkėje gyvena daug rusų ir lenkų. Jie visuomet po tą parką kruvo mis sustoja ir diskusuoja įvairių įvairiausių problemų. Keli metai atgal komunistai su trockistais tenai smarkiai susipešė, keli nuo jų peštynių net mirė. Dabar, kilus Europoje tarpe vokiečių ir lenkų karui, rusų-lenkų santikiai pasidarė įtempti ir New Yorke, ypač kuomet Sovietų Rusija, žadėjusi ginti demokratiją ir mažųjų tautų nepriklausomybę, pasuko savo gaires į kitą pusę, padarė nepuolimo sutartį su Vokietija. Tas, žinoma, palietė ir lenkus. Sovietų Rusijos sutartis su nacionais taip pat atsiliepė ir į rusus. Minimam parke tu dviejų tautų reikalai šandien jau skiriasi. Lenkai persiėmė patriotizmu ir purkštuoja ant rusų, o rusai juokiasi, kad lenkai per daug apie save manė. Pirmą žadėjo vokiečius sumušti, o dabar ir iš Varšuvos bėga. Tokie priekaištai, žinoma, užgavo lenkų jausmus ir jie pradėjo špygom rusus badyti, "išdavikais" juos vadinti. To tik ir tereikėjo — 2 rugsėjo tarpe rusų ir lenkų užliepsnojo karas.

Tiesa, čia ne Silezijos frontas, bet New Yorkas. Tuojas pribuvo keli vežimai policijos ir mušis tapo likviduotas. Nors nei vieno nearėstavo, bet dabar jeigu tik pamato burius svetimkalbių besiginčijant, tuojas iš parko išvaiko.

Didžiama rusų, kurie pirmiau keikė Staliną ir jo valdžią, šiandien jį giria. Jie mano, kad rusams niekad nereikėjo kariauti su Vokietija, nes istoriniai tos dvitautos per šimtmečius taikiai sugyveno. Jie mano, kad Stalinas ir Hitleris yra

vieno kalibro žmonės ir jie duotus vienas kitam žodžius pildys. Abudu yra šiurkštūs ir kitos rankos vyrų, nes kaip vienas žudo savo opozicininkus, taip ir kitas. Bet abudu trokšta savo valstybėms gero. Ir todėl jiedu gerai daro, sako rusai, kad tokią Lenkiją pamokina, nes ji nespėjo atsistoti ant kojų, o jau pradėjo silpnėnias tautas plėsti.

Išties, tuose parkuose, tuose New Yorko skvėruose, girdi visokių nuomonių, visokių filozofijų. Nors šį kartą vaina tapo likviduota, bet ji gali da pasikartoti, nes lenkų ir rusų nuomonės šiuo momentu labai skiriasi. Metaiti kiti atgal, jie diskusodavo, ginčidavosi internacionaliais klausimais, šiandien jį jau klausimai nacionaliniai. Tai ve, prie ko veda vargšų eilėse kelimas "tautinio atgimimo!" Kada tie žmonės susipras, ir kada jie pradės protauti kaip darbo žmonės, kaip pavergtoji klasė?

Vytautas Katilius.

BALTIMORE, MD.

"Laisvė" ir "Vilnis" užtaria musų kunigą.

Aš neseniai parašiau "Keleivų", kad musų kunigas Mandelis prisikalbino juodveidžius į lietuvių bažnyčią. Rašiau kaip parapijona, pasiskųsdamas kad mums nepatogu su juodveidžiais sykiu maišytis. Maniau, kad apart kunigo niekas daugiau mano protestui nesi-priešins. Bet ve, atsirado užtarėjai, komunistų laikraščių redaktoriai. Jie teisi- na ir giria kunigą, kad jis nori sužnyti lietuvių su juodukais. "Vilnis" net su- rado mano korespondenciją "diskriminacija" juodveidžiams ir daro net "Keleivui" priekaištus, kam talpi- no tokį protestą.

Rašyti mums reikėjo senai, bet kur rašyti? Katalikų laikraščiai tokio rašto netalpina; o dabar sužino- jom, kad komunistų laikra- čiai irgi nebūtų talpinę. Bet kagi komunistų laikraščių redaktoriai mano: argi mes, kurie užlaikome kunigus ir bažnyčią, neturime nieko sakyti prieš kunigą? Bet mes esame pilnatiesiai žmo- nės, o ne vergai. Savo nuo- monė mes galim pasakyti. Mes žinome, kad kunigas ypatingai juodveidžių ne- kenčia, bet jis myli juų de- šimtukus ir dėlto jis juos prisikalbino į bažnyčią. Jei- gu kunigas būtų musų vie- toj, tai jis protestuotų la- biau negu mes. Komunistai, kurie šoko užtarti kunigą, nėra nuosirdūs. Jie sako, kad žmonės turi but visi ly- gūs, balti ar juodi. Pas mus Baltimore yra pasiturinčių komunistų; nekurie jų turi nuosavus namus ir vasarna- mius. Ir kaip tik pasitaiko, kad kaiminystėj apsigyve- na juodveidžiai, tai žiūrėk, komunistas jau ir parduoda savo namą, nors ir su nuo- soliais, bet kad tik pabėgus nuo juodžių. Kai mes, para- pijonai, tai turėtume sykiu eit prie komunistų su juod- veidžiais, bet patys komu- nistai tai nenori nei tame bloke gyventi, kur juodžiai gyvena. Jei Bimbai ar Pru- seikai kas lieptų iš vieno puodo su "nigeriu" valgyti, aš esu tikras, kad jiedu irgi protestuotų; bet kai mes ne- norime iš to puodelio švestą vandenį imti ir žegnotis, i- kurį juodveidžiai savo pir- stus mirko, tai komunistai sako, kad tai "diskrimina- cija." Ne, mes nediskrimi-

Anglijos Moterys Kasa Apkasus.

Štai, kokį darbą dabra dirba Londono ligoninės slaugės. Jos kasa aplink savo ligoninę griovius, kuriuose bus įtai- sytos slėptuvės nuo vokiečių bombų. Moterys pristatytos prie šito darbo dėl to, kad vyrų jau nebegalima gauti.

nuojame juodveidžių, ir jie gali sau gyventi kaip jiems patinka. Bet kam gi mums maišytis vienoj bažnyčioj? Mes, seniai, tai nesidrovime ir tą pačią "muką" pabu- čiuoti, kurią "nigeris" bu- čiuoja; bet musų jaunimas tai tiesiog čiaudi. Tai argi negalima rasėmis atskirai Dievą garbinti. Komunistai mums katalikams ištiesė ranką ir kviečia su jais sy- kiui eiti; mes jų rankos da- nepriėmėm, o jie jau norė- dam, kad mes pradėtume ir su juodžiais bučiuotis.

Mes į komunistų reikalus nesikišam. Jeigu jiems juod- veidžiai taip patinka, jie ga- li su jais draugauti. Kai ku- rie komunistų lyderiai turi suaugusių sūnų ir dukterų; tegul jie apžėnija juos su juodveidžiais ir tegul džiau- giasi susilaukę juodų anu- kų. Tai jų dalykas. Bet tegul jie nerekalauja, kad su juod- žiais draugautų tie, kurie to nenori.

Parapijona.

Polemika ir Kritika.

Gerbiamą Redakciją:

Kadangi jūs duodat vie- tos savam laikraščiui išsireik- šti visokios pakraipos darbi- ninkams, apie Rusijos-Vo- kietijos sutartį, tai malonė- sit ir mano mintims padaryt tą pačią malonę. Iš kalno tariu širdingiausi ačiū.

Žaibo greitumu pasklido po visą pasaulį žinia, kad Rusija ir Vokietija pasirašė nepuolimo sutartį, kuri turi tęstis per dešimt metų ir, kas svarbiausia, tai taip pat galima pasakyti, kad fašistai turės nešiot piaučiau, nes fašistai atėjo pas komunis- tus taikos prašyt, o ne ko- munistai pas fašistus. Taigi, tokios kalbos yra be vertės, nes čionai nėra vienas lai- mėtajas, o kitas pralaimėto- jas. Sutartis lygiai naudinga ir rusams ir vokiečiams.

O kas link tos diplomati- nės etikos, tai ir čia rusų diplomatai niekam nenusi- dėjo, o tik parodė "torės" kaip jiems patinka jų pačių etika. Juk anglai su francu- zais laikėsi tokios pat etikos ir Rusijos atžvilgiu. Taigi, meskim ypatingumą prieš Rusiją ir atiduokim rusų diplomatams priderančią garbę, kad jie laimėjo dide- lį diplomatinį karą be mu- šio. Bukim bešališki ir su platesnėm pažiurom.

Aš manau, kad redakcija perskaicius šitą mano rašinį numos ranka, sakydama: "Komunistas už komunis- tą." Tai būtų neteisingas

manymas. Aš turiu prisipa- žinti, kad nesu komunistas, nei socialistas, ir niekad nesu tuo buvęs. Komunistų laikraščių jau per 15 me- tų nesu matęs. Bet neturiu nieko nei prieš vienus. Man yra visi geri, kas tik gerai daro, pagal mano geriausį supratimą. Tai tiek šiūom kartu.

Su tikra pagarba,
W. C. Lasky,
Brooktondale, N. Y.

FRANKAS PAVERSTAS NEKARUNUOTU ISPA- NIJOS KARALIU.

Iš politinių Ispanijos sluoknių pranešama, kad ispanų vyriausybės reorga- nizacija žymiai sustiprinu- si gen. Franko poziciją. Da- bar Frankas bus vienintelis krašto valdovas, nes visa vy- riausia valdžia bus jo ran- kos. Niekas jo pavaduoti negalės, nes ministerio pir- mininko valstybės sekreto- riatas vykdyt tik adminis- tracinės funkcijas. Ministe- rių taryba busianti savo ru- šies patariamasis organas generolui Frankui, kuris pats redaguos ir skelbs ista- tymus. Sindikatai priklaus- sys nuo vienintelės ispanų nacionalistų partijos, kuriai didžiausią itaką turi Fran- kas. Tuose sluoksniuose nu- rodoma, kad, skubiam rei- kalui esant, gen. Frankas galės vienas viską spręsti ir vykdyti, neatsiklausdamas nieko.

ATKASAMA SENOJI RYGA.

Ryga. — Ant Rygos rotu- šės sklypo ir ant pašto skly- po (netoli geležinkelio sto- ties) jau visus metus pra- vedami archeologiniai iška- sinėjimai. Kaip dabar iška- sinėjimų darbų vedėjas pra- nešė, rasta labai daug ver- tingos medžiagos. Rotušės sklype atkasta kultūros lie- kanų, kurios patvirtina isto- rikų nuomonę, kad toje vie- landiečiai, o ne kiti. Kam skau- dia, tai tas pats ir glosto savo ronas.

SLA veikėjai rengiasi prie antro pažangos vaju- s. Taigi ruošiasi prie jo ir cle- vlandiečiai. Jie sako: mes nekuomet nepasiduosim ki- toms kolonijoms. Upas pas- visus geras ir galima tikėtis, kad pasekmės taipgi bus ge- ros sekančiam pažangos vajuje.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Katalikų piknikas policma- no farmoj.

Rugsėjo 3 dieną įvyko pirmas piknikas naujosios parapijos, kurioje dabar klebonauja kun. Andziulai- tis. Ši parapija seniau reng- davo piknikus savo darže, prie bažnyčios. Nevien rengdavo savo piknikus, bet išnuomodavo daržą ir ki- toms draugijoms. Bet dabar dėl tam tikrų priežasčių pa- rapija savo darže piknikų rengti nebegali, dėl to šis jos piknikas įvyko vadin- moj policmano farmoj. Die- na buvo graži ir publikos buvo nemaža. Nekurie iš parapijonų kalba, kad nau- jas klebonas įvesias naują tvarką.

Greičių sidabrinės sukak- tuvės.

•Muzikas Vincas Greičius su savo "sonkailiu" minėjo savo vedybų 25 metų sukak- tuves. P-nai Greičiai sako, jog tas laikas prabėgo taip greitai, kad sunku esą ir ti- kėti, kad jau praėjo 25 me- tai nuo tos dienos, kai jiedu įkūrė šeimynišką gyvenimą. P-nai Greičiai išaugino gra- žią šeimyną, ir visi atsižymi muzikoj. Linkiu sulaukti sveikiems ir auksinių vestu- vių.

Susirupino SLA "džiabais.

Sandariečiai per savo or- ganą šaukia nusigandę, buk- tai nekurie pažangūs cleve- landiečiai tariasi pasigriebti kokį darbą ateinančiuose SLA rinkimuose. Jeigu jau kas tokio darbo trokšta, tai trokšta tie patys sandarie- čiai, o ne kiti. Kam skau- dia, tai tas pats ir glosto savo ronas.

SLA veikėjai rengiasi prie antro pažangos vaju- s. Taigi ruošiasi prie jo ir cle- vlandiečiai. Jie sako: mes nekuomet nepasiduosim ki- toms kolonijoms. Upas pas- visus geras ir galima tikėtis, kad pasekmės taipgi bus ge- ros sekančiam pažangos vajuje.

Užsidarė maudymosi sezonas.

Parkų departamentas pra- nešė, kad viešos miesto maudynės užsidaro nuo 4 rugsėjo dienos, ir jų niekas daugiau nesaugos. Todėl prašo visų motinų, kad ne-

leistų prie ežero mažų vai- kučių vienų. Ispėja ir suau- gusius. Kas negali gerai plaukti, tenerizikuoja, nes pagalbos maudyklėse jau nebus. Daugelis žaidimo- vietų taipgi užsidaro, nes mokyklos jau atsidaro. Vie- nos atsidarė nuo 5 rugsėjo dienos, o kitos nuo 11 die- nos.

Čekai nemiega.

Clevelande gyvenantys če- kai smarkiai darbuojasi, kad atgavus savo nepriklau- somybę. Čekų išvažiavime, kur dalyvavo virš penkių tukstančių publikos, kalbė- jo Dr. Jan Papek iš Chica- gos. Labiausiai čekai suju- do, kai Hitleris išėjo į karą. Jeigu Hitleris bus sumuštas, tai jie pareikalaus, kad bu- tų atstatyta nepriklausoma jų valsybė.

Motėris nušovė savo gir- tą vyrą.

"Cleveland Plain Dealer" padavė žinių, kad Teklė La- žutkienė, 42 metų amžiaus motėris, nušovusi prie savo namų savo vyrą Petrą, 44 metų amžiaus. Jiedu buvę vedę tik tai keturias sąvai- tes. Vyras parėjęs namo gir- tas ir pradėjęs ją mušti. Jie gyveno prie 12002 Peelor ave., Linndale.

L. K. D. S. minės 10 metų sukaktį.

Liet. Kult. Darželio Są- junga rengiasi prie didelių iškilmių. Tai bus paminėji- mas dešimties metų sąjun- gos gyvavimo. Iškilmės bus bankieto formoj, apie spa- lių mėnesio pabaigą. Mano- ma, kad tas parengimas duos pelno esamoms sko- loms atmokėti.

Atsirugo vakarykščiais barščiais.

Čalis savo dirvukėj grau- džiai apsiverkė, kad musų spaudos platinimas parem- tas ne bizniškais pagrindais ir taktu, bet kitų laikraščių dergimu, niekinimu ir smauginu.

Bravo, Čali, kad nors vie- na sykį savo gyvenime pa- sakei teisybę. Dabar atsi- versk savo praieitis lapą, ir pamatysi savo darbus. Var- giai kas yra daugiau šmeiž- tų ir niekinimų prirašęs kitiems už patį. Tamstos leidžiamas lapas daugiau prikimštas šmeižtų ir nieki- nimu, negu kuris kitas lai- kraštis. Net keista girdėti, kad jau pats pradėdi savo taktiką smerkti. Kaip patar- lė sako: "Ožys priėjo liepto galą."

Lietuvių veikimas grįžta į salę.

Kadangi vasara jau bai- giasi ir piknikams sezonas užsidaro, tai visos draugi- jos rengiasi jau prie žimi- nių pramogų. Lietuvių salę jau užimta beveik ant visos žiemos. Parengimų bus kas sekmdienis. Vasaros laiku dėl karšto oro mažai kas buvo salėj veikianti. Žmo- nės išvažinėdavo į laukus. Dabar vėl visas judėjimas atgis, ir vieni su kitais tan- kiau pasimatys salių paren- gimuose.

Nauja pora.

Suėjo į šeimynišką gyve- nimą p-lė Jean Petraitis su Mykolu Prankum. Vestuvių eceremonijos atsisbuvo šv. Jurgio bažnyčioj, o vestu- vių puota — privatiškame restorane. Dalyvavo gimini- nės ir artimi draugai.

Jonas Jarus.

KADA BUSITE NEW YORKE

ATLANKYKITE NEW YORKE
PASAULINE PARODĄ

TAIPGI ATLANKYKITE

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubą

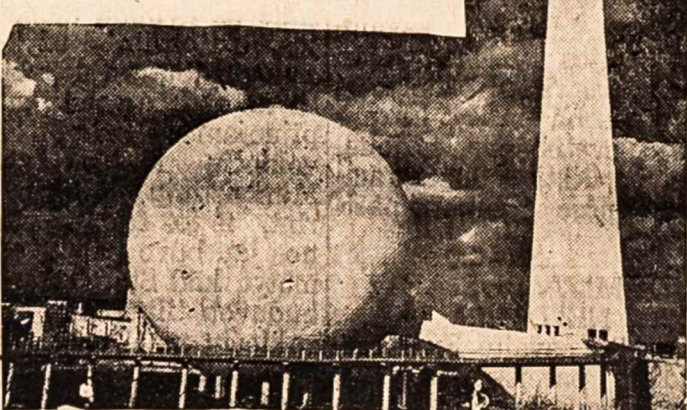
RESTORANAS, ŠOKIAI

Klube gausite tikros Lietuviškos

DEGTINĖS

VALGIŲ IR GERIMŲ

Norėdami gauti visokias informacijas apie pasaulinę parodą, susieiti savo gi- mines ir senus pažįstamus, užeikite į Lietuvių Centrą

280 UNION AVE.,
JURGIS KARPUS
Kliubo Gaspadorius

BROOKLYN, N. Y.
TELEFONAS
EVERgreen 4-9672

Jiedu Nori Sustabdyt Karą.

Cia matome Olandijos karinę Vilhelmą ir Belgijos karalių Leopoldą, kuriuose siūlo si tarpininkauti kariaujančioms valstybėms, jeigu jos sutiktų sustabdyt mušius ir pradėt taikos derybas.

Nuskandino Jau 12 Anglijos Laivų.

Iš Londono pranešama, kad iki šio panaudėlio Vokietijos submarinai nuskandino jau 12 Anglijos laivų. Kuriose vietose tie laivai buvo sunaikinti ir kiek su jais žuvo žmonių, informacijų ministerija nepaaiškina; ji tik sako, kad iš paskandintų laivų matyt, jog Vokietijos nardomieji laivai dabar veikia labai toli ir plačiai. Reikia tačiau pažymėti, kad beveik visi nuskandinti laivai buvo nedideli prekybos laivai. Pereitą subatą submarinai atakavo ir didįjį keleivinį anglų laivą "Warwick Castle," kuris plaukė iš Pietų Afrikos į Angliją, bet jam pavyko išsiskuti.

VOKIEČIŲ SUBMARINAI AMERIKOS PAKRASTY?

Washingtono valdžia stropiai tiria pasklydusį gandą, kad Amerikos pakrasty veikia Vokietijos submarinai šnipinėjimo tikslais. Pagrindas šioms gandoms davė šitoks įvykis. Šiomis dienomis keleivinis vokiečių laivas "Columbus" vežė 750 Amerikos turistų Amerikos pakraščiu. Karibijos juroje, Meksikos pasieny, iškiles iš po vandens submarinas ir plaukęs paskui laivą apie 4 valandas. Matyt, tarp submarino ir garlaivio ejo koks tai svarbus pasikalbėjimas per radiją. Pagaliau laivas susilaikė. Submarinas prie jo prisitartinio ir iš laivo jam buvo paduota dėžė su kažin kokiais popieriais. Po to submarinas išnyko, o "Columbus" nuvežė visus turistus į Havaną (Kuboj) ir, palikęs juos tenai, nuplaukė nežinia kur. Laivo tarnai aiškino turistams, kad laivas turis klausyti Vokietijos jūrų ministerijos įsakymų. Dabar visi jo palikti turistai jau atvyko iš Kubos į Floridą miestą Miami ir grįžta į namus. Šitas įvykis plačiai buvo aprašytas Miami dienrašty "Heralde."

ESUOSE ARESTUOJAMI STREIKIERIAI.

Iš Amsterdamo atėjo žinių, kad Esuose (Essen), kur Kruppo fabrikai gamina Vokietijos armijai ginklus, šiomis dienomis sustreikavo darbininkai ir jiems areštuoti buvo nusiusta 500 žvalgybininkų. Kruppo fabrikai Esuose užima 2,000 akrų žemės ir dabartiniu laiku, tenai dirba 108,000 žmonių.

Traukinys Ižu Per Tiltą.

Portsmouth, N. H.—Pereitą nedėdienį čia po traukiniu Ižu tiltas, kuris jungia New Hampshire su Maine'o valstija. Garvežys ir pirmasis vagonas nukrito į Pisquataqua upę ir pasinėrė 60 pėdų gilumoje. Bet šitame vagonė kelevių nebuvo; žuvo tik garvežio mašinistas ir pečkūris. Antras vagonas, kuris buvo pilnas kelevių, ačiu automatiškai stabdžiams, sustojo ant Ižu tilto prie pat krašto. Mašinisto lavonas buvo surastas jau srovės nušėtas už pusės mylios nuo nelaimės vietos, o pečkūrio lavoną tą dieną da nenuad.

ANGLIJOS VALDŽIA KONTROLIUOS AUKSĄ.

Anglijos valdžia paskelbus karą Vokietijai paėmė savo kontrolėn visą auksą, kuris buvo sudėtas valstybės banke, kurio vertės priskaitoma ligi 1 bilijono 150 milijonų svarų. Taipgi paėmė kontrolėn ir svetimų šalių akcijas, kurių anglai turėjo prisipirke. Svetimų šalių akcijų anglai turi šipirkę virš keturių bilijonų svarų vertės.

IRAKAS NUTRAUKĖ SANTIKIUS SU VOKIETIJA.

Irako karalystės valdžia pereitą savaitę paskelbė nutraukianti santykius su Vokietija. Irako valstybėlė buvo įkurta po karo iš buvusios Mezopotamijos, kur, pagal Bibliją, seniaus buvęs rojus. Kraštas apgyventas daugiausia arabų. Irakas yra tipišoj Anglijos įtakoj (ilgai buvo jos globojamas), todėl šitas jo mostas yra lengvai suprantamas.

FRANCUZAI DUODA VOKIEČIAMS PASIRINKTI.

Francuzijoj yra daug vokiečių koncentracijos stovyklose. Pereitą savaitę Francuzijos valdžia leido jiems pasirinkti vieną iš dviejų: arba įsirašyti į Francuzijos svetimųšalių legijoną, arba pasilikti koncentracijos kempėse iki karas pasibaigs.

SUOMIJA BUSIANTI NEUTRALI.

Pereitą savaitę Suomijos valdžia pareiškė Alandų salų vyriausybei, kad ji paruošė vietos nurodytam kariuomenės skaičiui, kurią Suomijos valdžia atsiunčia tų salų neutralitetui ginti.

KAIP KAS MAN ŠIANDIEN IŠRODO.

— CH. PUŠYNAS. —

Šių metų rugpjūčio 31 vakarą, kaip devynios valandos, Maskvoje Sovietų Rusijos kongresas ratifikavo Vokietijos nacių ir Sovietų nepuolimo sutartį. Septynias valandas ir pusę vėliau, butent 1 rugsėjo, kaip penkios iš ryto, vokiečiai jau visu frontu pradėjo briautis į Lenkiją. Vieni džiaugiasi kad užtikrinta "taika," kiti plusta kraujo klanuose. Europoje užliepsnavo karas! Ne vadų kraujas upeliais teka, bet biednuomenės: fabriko darbininkų ir laukų darbininkų! Tie nelaimingieji savo galvas guldė už nepasotintus imperialistus. Pereitą karą sustabdė vargdenių ranka—Rusijos liaudies sukilimas! Šiandien irgi daug tikėtasi iš rusų, bet jų vadai pirmutiniai istiesė ranką Hitleriui. Kaip čia senai Sovietų Rusijos darbininkas buvo mokinamas, kad fašistas, naciis yra tavo priešas, kad su juo taikos negali būti... Bet dabar sutartį ratifikuojant Molotovas pareiškė, kad "Sovietų Rusijos liaudis ir Vokietijos liaudis džiaugiasi tokių didelių valstybių taika." Vakar kalbėjo apie gynimą demokratijos, apie kovą su fašizmu, o šiandien jau džiaugiasi padarę "taiką" su aršiausiu demokratijos priešu, kuris trempia jau žmogieną dvokiančiais batais Lenkiją, o ryt, poryt sutreps kitą silpnę tautą. Visų tų įvykių akvazdoje, mūsų lietuviai komunistai ("Laisvės" No. 206 editoriale) sako, kad Vokietijos ir Sovietų Rusijos pasirašytoji sutartis, tai "progresas, tai kova prieš fašizmą." Nustokite mulkinę darbo žmones! Nustokite temdinę jį šamone! Pasakykite žmonėms teisybę, kad Sovietų Rusijos susivienijimas su nacių Vokietija, tai fašizmo sustipėjimas, o ne darbo žmonių.

Rugsėjo 4 d. Anglija ir Francuzija paskelbė Vokietijai karą. Sovietai paskelbė mobilizaciją. Sovietų Rusijos karinė misija veda pasitarimus su vokiečių karo ekspertais Berlyne. Bet iš Sovietų-Rusijos atėjo pranešimas, kad Rusija bus neitrali lenkų ir vokiečių konflikte. Kas gali tikėtis? Juk buvo sakyta, kad Sovietai organizuoja demokratinių kraštų bloką prieš agresorius. Kada prisitartinio valanda pastot agresoriams kelia, tai Sovietai pirmutinai istiesė ranką demokratijai neprieteliui. Jeigu ne Sovietų Rusijos taika, tai klausimas ar Hitleris būtų išdrįsęs užkurti Europoje peklą.

Kaip kas stebisi, kad Sovietų Rusija, skelbusi "gynanti" mažųjų tautų nepriklomybę, staiga atmainė savo poziciją. Sovietų Rusijos pozicija tapo pakeista jau Septintame Komunistų Internacinalo kongrese. Septintas K. I. kongresas pasuko gaires už tėvynės gynimą. Jis tik dėl viso ko pasisakė už gynimą demokratijos. Jis pasisakė už kėlimą senovės tautų didvyrių. Visą tai rodytė rodė, kad kapijuojamas Hitleris, kaip vokiečių tautos "vadas." Marksistiniu požiūriu žiūrint, iš tos fronto permaitos jau buvo galima aiškiai matyt, kad Stalinas pradėjo budavoti tiltus kaip nors su vokiečių nacionalizmu susisiekti. Kas reikė abejonių apie tuos pasisukimus, tas buvo išmestas iš komunistų partijos. O tokių abejonių buvo daug. Pereitais metais net Lietuvių Komunistų

Frakcijos suvažiavime tokių abejonių pasireiškė. Dabar, be abejo, tokių abejonių atsirado daugiau, nes protaujančio darbininko neitkins joks agitatorius, kad Rusijos komunistų vadai padarė gerai, atsisakydami nuo kovos prieš Hitlerį. Žinoma, komunistų partijų agitatoriai ir vadukai turi Staliną teisinti ir girti, nes kitaip jie netektų savo vietų...

Kas įvyko tarpe Sovietų Rusijos ir Vokietijos, tai da tik pradžia vystymosi į didesnius įvykius. Didesni įvykiai vyks su karo eiga ir jo pasekom. Kalbos apie taiką, apie Sovietų Rusijos neutralumą, gali taip pat mus apvilti. Taikos greitai neturėsime. Sovietų Rusijos sutartis su Vokietija įves ją į konfliktą su Anglija ir Francuzija. Amerika nuo karo vargu išliks, nes jos interesai susiries taip tampriai su Anglijos ir Francuzijos interesais, kad vienokiu ar kitokiu būdu ji gali buti velta į karą. Taigi, karas tarpe demokratinių kraštų ir diktatorinių kraštų gali užsiliepsnoti visur. Demokratinės pajėgos, be abejo, nugalės diktatorius. Pasaulis turės but pertvarkytas. Bet nežiūrint kuo tas karas pasibaigs, darbo žmonių jį vis tiek bus nelaimė. Todėl darbininkų pareiga yra visuomet priešintis karui. "Karas karui" turėtų but mūsų dienos obalsu visur!

Redakcijos Pastaba: Dabartiniam valstybių konflikte prieš Sovietų Rusiją buvo trys keliai: (1) Sudaryti bloką su Anglija ir Francuzija prieš fašistinių valstybių smurtą ir susilpninti Vokietiją; (2) nesidėti su nieku; (3) pasirašyti nepuolimo sutartį su Vokietija. Maskva pasirinko paskutinį. Tas, be abejonės, sustiprino Vokietijos poziciją prieš demokratines valstybes. Bet iš kitos vėl pusės tas susilpnino Japoniją, kuri su pykus pasitraukė net iš Romos-Berlyno ašies. Mussolinis taipgi traukiasi atbulas nuo Hitlerio. Ar rusų blokas su angliais ir francuzais bus naudingesnis demokratijai, negu sutartis su vokiečiais, ar ne? Vieni sako taip, kiti—ne. Visą tai priklauso nuo to, kas kuriai pusei daugiau simpatizuoja, arba kurios daugiau neapkenčia. Todėl tiksliai ir bešališkai šį klausimą išspręsti nelengva. Tiksliai išspręsti jį sunku da ir dėl to, kad su juo siiasi daugybė kitų painių klausimų. Pavyzdžiui, kodėl Anglija leido Vokietijos militarizmui įsijaletį? Kodėl ji aiškiai padėjo Italijos ir Vokietijos fašistams sunaikinti demokratinę Ispanijos respubliką? Kodėl į Miuncheno konferenciją neįleista Sovietų Rusijos, kuri buvo prižadėjusi Českoslovakijai pagalbą? Prie to da reikėtų atsiminti 1920 metų lenkų karą prieš Sovietų Rusiją ir alijantų intervenciją. Tik šitų faktų šviesoje gal būtų galima Rusijos pasielgimą teisti.

LENKIJA KLAUSĖ RUSIJOS INTENCIJŲ. Užpėreitą nedėdienį Lenkijos ambasadorius Maskvoje pranešė Sovietų vyriausybei, kad Vokietija pradėjo karą prieš Lenkiją ir pastaroji buvo priversta imtis ginklo savo valstybei ginti; todėl Lenkijos valdžia norinti žinoti, kaip šituo atveju mananti laikytis Sovietų Rusija.

Laiškas Broliams Šliuptarniams.

Mielas Broli Šliuptarni!

Jonas Šliupas atkeliavo Amerikon 1884 m. Vyras buvo jaunas, stiprus, be galo, be krašto energingas ir labai patvarus ne tik tai kurio jėgomis, bet ir proto, ypačiai proto. Apsčiai turėjo mokslo, šviesaus idealizmo, nenugalimo ryžtingumo ir gražių norų dalintis šitomis aukštomis dorybėmis su savo broliais lietuviais. O budamas labai karštas patriotas—aušrininkas—mylėjo savo tėvų žemę ir jos žmones už viską labiausiai. Tai gi ir šoko jiems padėti. Visu pirmiausia stengėsi pramokyti, prakulturinti juos nors tiek, kad jie suprastų, jog yra lietuviai, o ne "paliočiai," kaip tuomet jie čia beveik visi save vadino. Leido jiems laikraščius, rašė knygas, sakė prakalbas, kurė lietuviškas draugijas, ragino mokytis amatų, įieškoti geresnių darbų ir šviesesnio, pilnesnio rytojaus. Kaip įmanydamas aiškino jiems gamtos mokslus, nes didžiausia savo pareiga laikė—įkvėpti jiems sąžinės laisvę ir gamtos meilę.

Bet jau ir tais laikais lenkų čia buvo daug daugiau, negu lietuvių. Aiškiu, jie ir bažnyčių, ir parapijų, ir draugijų, ir tautiškų kapinių, ir laikraščių, ir knygų turėjo daugiau už lietuvių. Lietuviai, reikia tiesą pasakyti, šito viso labai mažą turėjo arba, tiksliau tariant, visai neturėjo. O katalikai jie tuomet buvo daug karštesni ir stipresni, negu šiandien. Tai argi apsieis be bažnyčios? Ne. Jie glaudėsi prie lenkų, tarsi kudiak prie motinos. Budami gi labai darbštūs ir taupūs, pinigų dolerį kitą jau turėjo. Tai ir davė—visi neskupėdami davė lenkų bažnyčioms, parapijoms, mokykloms; padėjo jiems įsisteigti tautiškas (lenkiškas) kapines; prenumeravo jų laikraščius, pirko knygas (nors daugelis jų skaityti ir nemokėjo); na, ir vedė lenkaites sau už žmonas, tarsi jau visai pamiršę, užausę, jog tikrais lietuviais yra gimę ir Lietuvoje augę! O lenkai tik delnus iš džiaugsmo trynė, pilnomis lietuvų dolerius sau žėrė ir—kaipgi!—visko už tai žadėjo, vadindami nomausom lietuvų dolerius ir išbarstę kreiva giminytę, "broliška" meilę ir "vienos motinos Lenkijos sunų" šiltes kraujas, iš tiesų tik to buvo šiltas ir broliškas, kol

Kova buvo labai smarki ir atkakli, ir ji tęsėsi per daugelį metų. Ji pasiekė net teismų rumus; ji atsidurė tarp tamsių, niurių kalėjimo sienų; ji aštriais savo žodžiais, tarsi kardais, dažnai žvangėjo laikraščiu ir knygų lakštuose; ji virė virė draugijų minguose ir ten, kur buvo sakomos prakalbos arba skaitomos paskaitos; ji, pagaliau, daug kartų buvo labai kruvina...

Jonas Šliupas, iš karto beveik vienai vienas, kovoje su šita sulenkėjusių lietuvių kunigų govėda, ne tik atsilaukė, bet ir išėjo garbingu pergalėtoju! Jis, mat, turėdamas neįsistatytą energijos, ryžtingumo ir stamumo išteklis, turėdamas ir mokslo daugiau, negu visi kunigai kruvon sudėti, pagaliau, turėdamas puikią iškalbą ir liepsningą liežuvį, —svilinte svilino išsigimusių (ir tautiškai ir morališkai) kunigus, o tie tik raitėsi, tarsi spigėdami toje pačioje "pragaro" ugnyje, kuria jie visai gąsdino "bedievi" Šliupą ir jo pasekėjus.

Tai tokie, mielas broli šliuptarni, tada buvo laikai ir tokios tarpusavės—lietuvių su lietuviais ir lietuvių su lenkais-kovos. Ir šitas kovas ir, apskritai, Amerikos lietuvių gyvenimą aš pradėjau aprašinėti, apskatinėti. Pirmas mano veiklas vadinau "Šliuptarniai." Tai ketas kraujas, iš tiesų tik to buvo šiltas ir broliškas, kol

MARMURINEI MADONAI.

Kai žemė žydi ašarų upeliais
Ir svyrą puokštės kraujo pinavijų,
Kodėl tu tyli, dangiška mergele,
Kodėl neverki ant baltų lėlių?

Stai skrenda baisios Franko eskadrilės
Ir sėja mirtį tarp Madrido sienų,
O tu ramiai stebi tą žaizdą gilia—
Nekrinta ašaros nuo marmuro blakstienų.

Argi ne tau rožių vainiką pyne
Ispanų dukros, motinos ir žmonos,—
Kodėl tu jų nuo bombų neapgynei,
Kai šaukėsi: teisybės, laisvės, duonos!?

Sako, kentėjai didžią skausmo godą,
Kai prikalt prie kryžiaus tavo sunų.
O čia kukl tūkstančiams krutinę skrodžia
Ir drasko gyvą mielo vaiko kūną!

Bet tu nejudinai nei vieno piršto,
Nešluostei skausmo ašarų ir kraujo,—
Todėl nepyk, kad mes tave užmiršim
Ir nebeįsim tau vainiko naujo.

Rytoj atskris kitokios eskadrilės
Ir išbarstys laisvės dienų aguonas,—
Nuo Šiluvos ligi Sevilijos
Stuksos apleistos marmuro madonos.

Pr. Ščepanavičius.

lietuviai lenkams dirbo ir tri kova ėjo tarp laisvama-

lietuviai lenkams dirbo ir tri kova ėjo tarp laisvama-

lietuviai lenkams dirbo ir tri kova ėjo tarp laisvama-

Ideologija šito "Šliuptarnių" romano yra labai ryški ir tvirta. Ji nėra statiška, vadinasi, "auksinio vidurio" salione stovinti ir visiems lygiai šiltai, viliojančiai besisypsanti. Ne. Ji yra dinamiska, tiesi, atvira. Jai rūpi tieša, kova, laisvė, mokslas, gamtos meilė, pažanga ir darbo žmonių gyvenimas vertas gyventi. Jai rūpi žmogaus, —ypačiai pavergto žmogaus, išnaudojamo žmogaus,—sąmonės žadinimas, švietimas, kėlimas ir skatinimas kovoti, nuolatos pirmyn žengti, tobulesnio gyvenimo įieškoti. Tai, iš dalies, dialektinio materializmo ideologija.

Dabar, mielas lietuvi, jei tamstai rupi Amerikos lietuvių, vadinasi, trečios dalies lietuvių tautos aprašymas, tai prašau: prisidėk, sveikas, prie to didelio darbo. Jei tamsta turi senų laikraščių arba knygų, kur yra kas nors įdomaus iš Amerikos lietuvių gyvenimo, tai prašau man prisiųsti. Man itin reikalinga medžiaga iš devyniolikto šimtmečio pabaigos, nes didysis mano romano prasideda 1880 m.

O "Šliuptarnių" romaną leidžiu gražia knyga. Taigi, busiu labai dėkingas tamstai, jeigu sveikas dabar imsi ir šitą knygą užsiprenumeruoti, vadinasi, iš anksto užsisakysi. Tokie jau, mat, dabar nelemti Amerikoje laikai: lietuviškos knygos beveik pamirštos, jų niekas nebeleidžia, tai turi patsai autorius išleisti. O ką daugiau darysi?

Knygo kaina du doleriai. Mano antraša: Dr. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Su aukšta pagarba.

Al. Margeris.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENĖ.

KNYGA APIE LIETUVIŲ MOTERŲ TAUTINIUS DRABUŽIUS.

Neseniai knygų rinkoje pasirodė dail. A. Tamošaičio knyga — *Lietuvių moterų tautiniai drabužiai*.

Knyga išleido Žemės ūkio rūmai.

Tai jau 7-ta ar 8-ta sodžiaus meno knyga.

Sodžiaus menas pradėtas leisti nuo 1931 metų. Tais metais išleisti Rinkiniai audiniai, Prijuostės ir Žieky rinkiniai ir Liaudies meno dirbinių raštai; 1932 m. Juostos; 1933 m. Mezgimo ir nėrimo raštai; 1934 m. Senoviskų rankdarbių raštai; dabar išėjo Lietuvių moterų tautiniai drabužiai.

Sodžiaus meno leidinių tikslas — kelti aikštėn lietuvių liaudies meno gaminių pavyzdžius, jų gaminių budus, duoti jų raštų ir spalvų vaizdą ir tt.

Su tautiniais drabužiais susiduria įvairių profesijų žmonės: dailininkai, piešdami istorinius ar kitokius paveikslus, iliustruodami knygas; rašytojai, mokytojai, teatralai, dainininkai ir kt. Ir aplamai, kas tik nori tautinius drabužius pasiūti, turi tautinius drabužius pažinti.

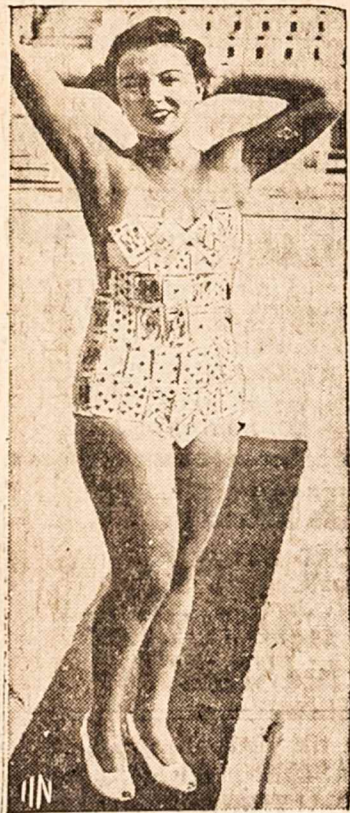
Nemažiau turėtų tautiniais drabužiais susidomėti visi tie, kuriems rūpi savos, lietuviškos kultūros ugdymas. Tačiau retas ir inteligentas savo tautinius drabužius pažįsta.

Tamošaičio knygos ir yra tikslas duoti pradžią tautinių drabužių tyrinėjimo studijoms, kartu plačiose žmonių masėse skieisti tautinių drabužių dėvėjimo ir gaminių idėją.

Si paskutinioji sodžiaus meno knyga pasirodė po ilgos pertraukos, tur but, dėl to, kad autorius turėjo daug darbo, kol surinko medžiagą, nes ir medžiagos šaltiniai nėra parankūs pasiekti; jam teko naudotis archeologinėmis iškasenomis, senomis graviuromis, tautosaka, o labiausia gyvąja medžiaga — eiti per kaimus iš gryčios į gryčią ir studijuoti, rinkti tautinius drabužius.

Knygos autorius kruopščiai ir atkakliai dirbdamas kraštinėse skryniose rado

PAIKYSTĖ NEPRAEJO.

Sita mergaitė, June Nelson, pasisiuvo iš kortų mądomos kostiumą, kurio palaikymui nėra nei juostelės per pečius, nei taip nuėjo į plaukikių lenktynes New Jersey valstijoje. Bet tvarkos dabotojai jos neįleido, nes aišku, kad sušlapusios kortos vandeny nukristų ir ji turėtų išeiti iš vandens be jokio kostiumo.

daug drabužių rinkinių, kurių charakteringiausias ir panaudojo savo knygai.

Knygoje matome natūralių drabužių pavyzdžius, drabužių, kokiais Lietuvoje vilkėta 17-tam, 18-tam ir 19-tam amžiuose.

Tamošaitis ne tik parodo, kokiais drabužiais praejusius tris amžius dėvėjo, bet iš jo knygos lietuvis gali pasimokyti, kaip tokius drabužius pačioms pasigaminti.

Knygoje yra 32 spalvoti tautinių drabužių paveikslai: zanavykių 5, kapsių, žuikių 4, aukštųjų 5, žemųjų 7, Klaipėdos krašto 2, Vilniaus krašto 5.

Knygoje yra platūs paaiškinimai apie tautinių drabužių tyrinėjimo šaltinius, o toliau kiekvieno Lietuvos krašto tautinių drabužių aprašymai. Parašyta taip, kad kiekviena tautinių drabužių apskresnė ir nagingesnė mėgėja gali pati tautinius drabužiams pasirinkti spalvas ir pasigaminti.

Jau dabar Lietuvoje per metus tautinių drabužių esą pagaminama maždaug už 200,000 litų.

Svenčių ir iškilių progomis, vis daugiau moterų ne tik kaimiečių, bet ir inteligentių, (ypač šaulės) mėgsta pasipuoti tautiniais drabužiais. Tautiniai drabužiai įeina į madą.

Knyga išleista gerame popieriuje, gražus spalvoti paveikslai, didelio formato, per 200 puslapių.

VIDURIŲ UŽKIETĖJIMAS.

Vidurių užkietėjimas, tai daugiausia įsigyvenusi Amerikoje liga. Ji yra taip sena, kaip sena civilizacija, o gal da ir senesnė. Pas indus (Indijoj) nuo senovės jau yra priimta išsiplauti sau vidurius. Sakoma, kad jie tą išmokę nuo paukščio. Vienas radža (indų kunigaikštis) sirgęs ilgą laiką vidurių užkietėjimu ir patėmyjęs kaip paukštis, žinomas vardu Ibis, skraidė lyg nesavas ir rėkė lyg skausmų suimtas. Paskui tas paukštis nulėkęs pas vandenį, prisėmė snapą pilną vandens, įsileido sau į mėsline, ir tuojaus pasidargė sveikas ir linksmas. Radža pagalvojo, kad ir jam tas būtų gerai. Jis liepė tarnams išeiti jam vandens per medinį vamzį ir nuo to jis pasveiko. Budamas geros širdies ir linkėdamas žmonėms gero, jis išleides įstatymą, kad visi jo pavaldiniai turi išsiplauti sau vidurius.

Dabartiniais laikais vidurių užkietėjimas kankina žmones daugiau negu kada nors.

Viena jos priežastis, tai maistas. Miltai per daug išvalyti, nėra juose pelų. Tokiu būdu nelieka išmatos medžiagos.

Darbo sąlygos yra antra svarbi priežastis. Tankiai žmogus negali pamesti darbo, kuomet užėina noras, ir tas pats per save padaro nereguliškumą.

Pasilieka da viena priežastis, ir tai visų svarbiausia — tai pilės. Jos yra visiemis prieinamos. Pardavinėjančių jas daug. Kiekvienas gali pats save daktarauti. Nusipirkti už kvoterį pilį, išdrožė sau vidurius, ir atliktas kriukis. Kuo daugiau žmogus pilių ima, tuo jam daugiau jų reikia, ir tuo daugiau iš to pelno bizniekams. Ateina laikas, kuomet ir visos aptiekos permaža praliuosavimui vidurių; tuomet reikia kreiptis prie gydytojo, bet gydytojas ne labai užganėdina: jis liepa vartoti tinkamą maistą ir to-

kiu būdu eina priešais giliai įsisaknėjusį įsitikinimą, kad reikia vaistų.

Visos pilės, naudojamos vidurių praliuosavimui, yra nuodai erzinantys žarnas. Jos padaro per greitą judėjimą ir perkeičia visą komplikotą vidurių judėjimo mechanizmą. Pergreitas judėjimas neduoda maistui susigerti į kuną. Žarnos sugenda, pasidaro plonesnės; liaukos sudžiūsta, neduoda syvų. Užstovėjimas išmatų tokiose žarnose pasidaro jau nemažas dalykas. Paprastas žarnų gyventojas, colon bacillus, pasidaro priežastis visokių vidurių ligų, kaip appendicito, tulžies, mėslinės, galvos skaudėjimo ir daugybės kitokių skausmų. Gali sugadinti ir kraujotaką.

Kaip nuo to išsigelbėti? Pirmiausia reikia išversti į baką visas pilės ir atsisveikinti su jomis ant visados. Paskui reikia pasistengti savo papročius sureguliuoti. Reikia paskirti valandą vidurių praliuosavimui. Reikia pakeisti maistą. Geriau, kad maistas būtų įvairus: kad jame būtų užtektinai riebumų, miltų, cukraus, vaisių, daržovių, ir viskas turi būti mieroj. Sukramtyti reikia gerai kiekvieną kąsnį. Valgyti reikia tris kartus ant dienos, o ne penkis ar šešis. Iš visų gyduolių yra tik vienas, ką matomai nedaro daug blogo, tai mineralinis aliejus. Jis paslidina vidurius, nors niekad neužima natūralių syvų vietos. Rašantis šiuos žodžius vartoja vidurių ekstraktą su tulžia, ne kaip gyduolę, bet kaip maistą. Tas netik išgydo nuo užkietėjimo, bet ir nuo pilių.

Dr. F. Matulaitis.

KAIP IŠLAIKYTI TOMEITES IKI KALĖDŲ.

Kas yra sodinės tomeites, tas žino, kad jos labai bijo šalno. Kartais spalį mėnesio pradžioje jos visos sušąla. O tuo laiku kaip tik būna jų daugiausia da nenunokusių. Šeiminkė nenori žalių skinti, vis laukia, kad nunoktų, o tuo tarpu šalna ima ir sunaikina jas. Rodos, da vasara nevisai pasibaigė, o tomeičių jau nebera. Ir gaila ir nuostolis!

Tuo tarpu gi tomeites galima lengvai išlaikyti iki lapkričio pabaigos, ir net iki Kalėdų. Spalį mėnesį, kada jau galima tikėtis naktinių šalų, reikia visas jas — ir nunokusias ir žalias — surinkti ir sudėti kokioj nors triboj. Raudonesnės sudeamos ant langų, kad pabaigtų greičiau nokti, ir tuomet jas valgyti. Gi žalesnės dedamos toliau nuo šviesos. Galima sudėti garaže, daržinėj arba i sklepe; jeigu ne drėgnas. Gulėdamos jos viena po kitos ims raudonuoti ir nokti. Nunoks net pati žaliausia ir mažiausia. Ir taip jos gali išsilaikyti beveik iki Kalėdų. Daržė bus jau žiema, o jos tomeitės vis dar noks ir vis turės šviežių. Taip galima sunaudoti visas žalias tomeites, kad nei viena neuieis niekais.

MANO MERGELEI.

Zinau, tave mama vis bara,
Kad tu myli, myli mane.
"Nebusite laimingi," sako,
"Jei Dievas nepalaimins, ne!"

Gal tu tiki, kad mudviem laimė
Atneš vargonų gaudesys,
Manai nupirkti ją už kainą,
Kurį klebonas paprašys.

Bet aš drąsiai tau pasakysiu,
Kad laimė šviesi ir gryna
Ne ten, kur maldos rankas riša,
Bet ten, kur meilė amžina.

Jeigu mes patys nesuminsim
Meilės ir pagarbos žiedų —
Abudu busime laimingi —
Ir be bažnyčios, be maldų.

Ad. Keraitis.

Kas Moterims Nesiseka.

Moterys gali išmokyti visko, bet sunkiausia joms išmokyti golfą. Vietoj pataikyti į "bolę" jos išrauna velėną. Tik pažiūrėkit į šį vaizdelį.

KAIP IŠVYTI ŽIURKES.

Geriausis vaistas žiurkėms yra geras katinas. Bet gali buti tokių vietų, kur katinas neparanku laikyti. Tokioms vietoms patartina nupirkti keliatą svarų negesinčių kalkių (angliškai: unslacked lime), įpilti vandens ir sumaišyti apyskysčia tešla, pridėdant apie pusę "lajaus" (angliškai: lye). Nudrožus lopetuke, ištepti tuo mišiniu visus urvus, kuriais žiurkės landžioja, tik reikia saugotis, kad neužtepti ant drapanų, kilionių arba maldovoto medžio paviršiaus, nes "lajus" viską suės. Ištepti urvai tegul pastovi kokią savaitę. Jeigu mišinys sukietės, nukusti jį ir vėl sušlapinti, kad galėtų prilipti prie žiurkių kojų. Jis nūdegins joms kojas ir jos išsineš iš tu namų. Rankas jis taipgi gali suėsti, todėl reikia saugotis, kad pačiam neišitepti. Kalkių ir "lajaus" galima gauti kiekvienoj geležų krautuvelyje.

Žiurkėms naikinti yra ir visokių nuodų. Bet nuo nuodų žiurkės pastimpa ir pasikui per ilgą laiką namas dvokia.

NAMŲ DAKTARAS.

Prašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien reikalingais, nusišimti nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Viena šia knyga įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra viena iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, 300 puslapių. Kaina \$2.50.

Įvartku Gadzinokas. — Ir kitos linksios dainos. Apart juokingų "Da vartku Gadzinok" telpa 30 įvairių juokingų dainų, eilių, narodijų. Ir ti "Gadzinok" iš dainų link juokingoms reklamacijoms. Šešta pagerinta leidžia 48 pusi 10.

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schmitzerį sutaisė Sernas. Aprašo, kokių būdu žmonės rašyti išmoko, kokių būdu išdribo sau rašta kiekviena žmonių tauta ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Apdaryta \$2.50.

Kaip Rupinamasi Pabėgėlių Reikalais

Siomis dienomis anglų lordas Vintertonas, kuris yra tarpvalstybinės pabėgėlių komisijos pirmininkas, parlamente pranešė, kad Didžioji Britanija Ispanijos emigrantų reikalams yra išleisti daugiau, kaip 100,000 svarų sterlingų. Čekijos pabėgėlių reikalams vyriausybė turinti keturis milijonus svarų sterlingų. Apie du tūkstančių čekų emigrantų iš Lenkijos buvo atgabenta į Angliją. Lenkijoje paliko dar du tūkstančiai asmenų, kurie ten gyvena blogose sąlygose. Nuo to laiko, kai pradėjo dirbti komisija, iš Vokietijos pabėgo 155,000 asmenų. Jungtinės Valstijos kasmet priima po 27,000 Vokietijos pabėgėlių. Apškritai, į Jungtines Valstijas yra atvykę jau apie 40,000 Vokietijos pabėgėlių. Tiek pat tų pabėgėlių priėmė ir Anglija. Į Palestiną, Transjordaniją ir anglų kolonijas per šešis mėnesius iki 31 kovo buvo priimta 1,700 asmenų. Australija per trečius metus priims 5,000 asmenų; Brazilija—11,000 asmenų. Šį rudenį bus pradėtas vykdyti planas įkurti pabėgėlių britų Gvinėjoje. Nemažas pabėgėlių skaičius apgyvendintas San Dominge. Kiti galimūmai dar yra tiriami.

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLŲ LETOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.
VALDYBA 1939 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St., Waukegan, Ill.
F. Sedoravičia — pirm. pagalbinis, 733 Lincoln St., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt., 730 McAlister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kergnais — turty rašt., 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekūnas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBEJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas, KNYGIAI
K. Dambrauskas, A. Mareinkus, MARSALKOS:
P. Rukštalas, J. Jarušaitis.
Susirinkimai būna paskutinį nedėliadod "A g e t" 8:30 vakaro. Lyubovės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p. ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Sventadieniai: 10 iki 12 dienų.
3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.
Tel. Boulevard 8483

LAISVAMANYBĖS PAGRINDAI.

(Is Alf. Zukausko knygelės "Laisvamanybės Pagrindai.")

Laisvamaniais vadiname tuos žmones, kurie nepriklauso jokiai religinei organizacijai, nutraukę su jomis visus ryšius, nepildo jokių religinių apeigų, netiki į jokiais viršgamtines esybes ir apsireiškimus, ir savo pasaulėžiūrą ir dorovę pagrindžia mokslu, plačiosios visuomenės interesais, kiekvienam asmeniui lygių pilietinių ir įgimtų teisių pripažinimu ir jų gerbimu.

Laisvamanybė su nauja moksline pasaulėžiūra, su kilnesne, humaniškesne laisvamaniška etika ateina pakeisti atgyvenusios religijos, neša žmonijai naujus tvirtus moralinius pagrindus, ir nušviečia jai naują, tiesų, gražesnę ir laimingesnę kelią.

Pagrindinis laisvamaniškos dorovės dėsnys: Elkis su kitais taip, kaip norėtum, kad jie su tavimi elgtųsi.

Laisvamaniška dorovė remiama žmogaus prigimtimi, nes žmogus yra gamtos dalelė, turi tos gamtos savybes savo prigimtį ir tik prisilaidydamas jos reikalavimui gali būti gyvas, sveikas, augti, tvirtėti, tobulėti ir būti naudingas sau, artimui ir plačiajai visuomenei.

Savanaudiški, egoistiniai laimėjimai, gerbuvys, pagrįstas kitų žmonių išnaudojimu ir skriaudimu, nežiurint kokia tiese, klasta ir gudrybėmis jis būtų pridengtas, nuo plačios visuomenės, negali būti nuslėptas. Visokius savanaudžius visuomenė nujaučia ir juos atstumia nuo savės.

Didieji egoistai, vieni jų gyvena gražioje rumuose, prabangoje, užsiraikine ir sargais apsistatę, apsupti visuotinos neapykantos. Nors dažnai daug kas jiems ir rodo išorinės pagarbos ženklus, bet atėjus sunkesnei valandai jie neranda nė vieno draugo ir žuna kaip nereikalinga, kenksminga visuomenės atmata.

Smerktna yra žmogžudystė, visoks fizinis žmogaus sužeidimas ir visoks prievartavimas.

Smerktnas išnaudojimas, eksploatacija žmogaus žmogui, kokioje formoje ji nebūtų daroma.

Smerktna moralinė skriauda: žmogaus ir platesnės visuomenės įžeidimas, šmeizimas, skleidimas ir palikymas melagingų gandų, kuriais pažeminama žmogaus ar visuomenės garbė, geras vardas, padaroma medžiaginė skriauda ar suteikiama kitokių nemalonumų.

Smerktnas nesipriešinimas piktam, leidimas save mušti, prievartauti, išnaudoti, šmeizti.

Visuomenė, tauta ir valstybė turi kovoti su visais, kas tik siekia jo išnaudoti, pavergti.

Laisvamaniai aukština drąsą, jei ji pasireiškia pasipriešinime išnaudojimui ir paverгимui, artimui pagalbos suteikime, patarnavime plačiajai visuomenei. Didvyriai yra tie, kurie kovoja už savų ir svetimų tautų laisvę, už jų gerovę, o tie, kurie nors ir narsiai kovoja už kitų tautų ir atskirų žmonių paverгимą yra nusikalčiai, verti visuotinos pniekos ir griežčiausio pasmerkimo.

Kiekvienas laisvamanis privalo atminti, kad jis yra žmogus, lygiateisis gamtos kurinys. Laisvamaniai pripažįsta visišką žmonių lygybę, nežiurint į jų lytį, tautybę, įsitikinimus, rasę, padėtį visuomenėje, įgimtus gabumus ir kitus skirtumus.

Žmogus žmogui neturi vergauti.

Vienodai garbingas yra ir sunkus fizinis ir proto darbas, jeigu tik jis tiesiogiai ar netiesiogiai prisideda prie kurybos naujų vertybių, visos visuomenės padėties pagerinimo.

Niekam nevalia kurti savo laimės ant kitų nelaimės.

Veidmanystė, melas, gudravojimas, apgaudinėjimas, nenuoširdumas, — tai griežčiausiai smerktinos ydos.

TIKĖJIMŲ ISTORIJA.

Parašė P. D. Chantepie de la Saussaye, Teologijos profesorius. Vertė lietuvių kalbą J. Laukis. Knyga didelio formato, 1086 pusl. su daugybe paveikslų visokių tikėjimų dievų, dievačių, relikvių, bažnyčių, šventinių ir tt. Gražiais tvirtais aparais, Chicago, 1914. Kaina \$7.00

AMŽINOS DAINOS.

Šioje knygtelėje telpa 44 geriausių Jovaro dainų. Jos tinka deklamacijoms ir dainavimui. Kaina 15c.

KANDIDATUOJA I MIESTO MAJORUS.

Mrs. W. Nielson, 44 metų amžiaus moteris, kurios atvaizdas čia yra parodytas, kandidatuoja į Marlboro, Mass., majorus ir tikisi, kad moterys ją išrinkos.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiis Kalbą
SUTAIŠE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.

DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

SVEIKATA

TAI DIDELES SVARBS VEIKALAS
KIEKVIENAM ŽMOGUI.

Toje knygoje yra pamatinės žinios iš Anatomijos, Fiziologijos ir Hygienos.

Kas skaitys tą knygą, tas sužinos apie savo kūno mechanizmą ir tokių dalykų, kokių pirma nežinojo.

Knyga labai puikiai iliustruota, taip kad kiekvienas aiškiai gali suprasti ir matyti savo kūno organus paveiksluose.

Knyga 340 puslapių, gražiai audimu apdaryta.
Kaina \$2.50

KELEIVIS

253 Broadway So. Boston, Mass.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščio.)

SKANDALAS JUODEIKIŲ BAŽNYČIOJE.

Vyskupo belaukiant, buvo primuštas kun. Povilaitis.

I Juodeikių bažnyčia, Šiaulių apskr., turėjo atvykti vysk. Matulionis. Juodeikių parapijiečiai rengėsi kuo iškilmingiausiai vyskupą sutikti: puosė bažnyčią, pynė vainikus, statė žalius vartus, suorganizavo raitininkus ir dviratininkus, ir pulkus mergaičių gėlės po kojomis berti. Sekmadienį, kai bažnyčios puošimas buvo pačiame įkarštyje, bažnyčionį įėjo neblaivus, papirusas rudydamas, pil. Pocius.

Jis perėjęs švilpaukdamas per bažnyčią, užlėjęs ant viskų ir pradėjęs griežti vargonais.

Nuo vargonų Pocius lipęs į bažnyčios bokštą, bet žmonės jį gražinę atgal. Lipdamas žemyn, ant laiptų Pocius susitkęs vietos kleboną kun. Povilaitį, prieš kurį pavartojęs smurtą.

Kun. Povilaitis buvęs net sukrūvintas. Tai matydami parapijiečiai, bažnyčios puosėjai, klebono nuo smurtininko negynė.

Ir, štai, rytojaus dieną, prieš dvi valandas, kai vyskupas turėjo atvykti, buvo gauta žinia, kad vyskupas neatvyks. Mat, vysk. Matulionis tuo reikalu telefonu pakalbėjęs su arkiv. Skvirecku ir prieita išvada, kad Juodeikių bažnyčia reikia aplenkti. Ir buvo aplenktas: vysk. Matulionis iš Joniškių nurykų į Žagarę, Juodeikiuose nesustojęs.

Juodeikių parapijonys dėl to nusiminę. Jie pasiuntė keturiasdešimt dviratininkų į Žagarę, vyskupo atsiprašyti.

Žagarėje priėmęs, apdovanojęs po medaliukėlių, bet pasakęs, kad "dėl vieno karto kenčia šimtas nekaltų," ir į Juodeikius nevažiavęs.

ZMONĖMS VAIDINASI PABĖGUSIEJI PLĖŠIKAI.

Šiomis dienomis iš Kauno forto pabėgo du plėšikai, Baranauskas ir Šablevičius. Policija dabar jų ieško ir jie daug kam vaidinasi.

Policija iš daugelio vietų gauna pranešimus, kad ten ir ten yra pasirodę Baranauskas su Šablevičium, net Kaune, Italijos gatvė buvo pasirodęs "Šablevičius." Bet policijai navykus, tie pranešimai nepasitvirtina.

Aną dieną policijai skubiai buvo pranešta, kad Baranauskas esąs A. Panemunės valsč., prie Rokų plytinės.

Policijos valdininkai, nurykų ir nurodytą vietą, iš tikrųjų rado Baranauską, bet visai ne tą.

Kėdainių apskr. kelyje rasta išniekinta ir apiplėšta viena moteris. Daug kas mena, kad ir čia esąs Baranauskas su Šablevičium darbas, bet kaip ištikrųjų yra nežinia.

PLĖŠIKAI VISĄ ŠEIMĄ SUGULDĖ Į LOVAS.

Papilių valsč., Žilių kaime, naktį pas ukininką Damiulį įsibrovė du ginkluoti plėšikai, kuriuodu visą šeimą suguldė į lovas ir liepė nejudėti, o kas pajudės — grasino vietoje nušauti.

Plėšikai grįžę iškratė ir radę 100 litų pasigrobė ir pabėgo.

PER MUŠTYNES NETEKO AKIES.

Per muštynes Jakštų kaime, Daugailių valsč., Rameikai išmušė akį. Nuken- tėjęs paguldytas ligoninėn.

BYLA DEL MUŠTINIŲ KAUNO KATALIKŲ BAŽNYČIOJE.

Šiomis dienomis Kauno apylinkės teisme buvo užvesta byla dėl muštynių Kauno katalikų bažnyčioje. Tos muštynės įvyko da 1937 metais. Susimušė lietuviai katalikai su lenkais katalikais.

Tuoju po tų įvykių kun. Raičiūnas užėjo į vieną valdinę įstaigą ir viešai nurodė vieną tos įstaigos tarnautoją, tardamas, kad tas tarnautojas, "mušęs lietuvius."

Po šios kun. Raičiūno pastabos įtariamasis tarnautojas kitą įstaigos tarnautojų pradėtas lyg persekioti, laikyti nelietuviu ir tt., nors iš tikrųjų tas tarnautojas nei žodžio nemoka lenkiškai, susipratusių žemaičių tėvų sunus, šaulys, o svarbiausia — skandalo metu bažnyčioje visai nebuvo.

Tarnautojas kun. Raičiūną patraukė tieson už įžeidimą.

Byla buvo atidėliojama, kaltinamasis pristatė daug liudininkų, bet niekaip negalėjo įrodyti, kad tarnautojas bent bažnyčioje būtų tuo metu buvęs, o apie lietuvių mušimą kaltintojas teisme ir pats nekalbėjo.

Kaltinimą palaikė adv. Širvinskis, kun. Raičiūną gynė adv. Glovackis.

Beje, kaltintojas patiekė teismui pažymėjimą, iš kurio matyt, kad tada, kai bažnyčioje buvo triukšmas, kaltintojas buvęs ką tik po operacijos ir gulėjo ligoninėje.

Teismas kun. Raičiūną už šį viešą "apsirikimą" pripažino kaltu ir nubaudė penkiomis paromis arešto.

VAGIS, NOREDAMAS IS-TRUKTI, ŠOKO NUO TILTO Į NEMUNĄ.

I-os Panemunės plažėje iš vieno piliečio buvo pavogti drabužiai. Nukentėjęs pilietis apie vagystę pranešė policijai, kuri vagį ten pat ir suėmė. Pasirodė, kad tai yra senas vagis, Jonas Vaitukonis.

Suimtą Vaitukonį policininkas varė į miestą per tiltą. Einant per tiltą Vaitukonis staiga šoko per tureklį į Nemuną. Tačiau Vaitukoniui nepavyko nei nusiskandinti, nei pabėgti, nes tuojuo buvo iš vandens ištrauktas ir nugabentas į miesto ligoninę, nes nudavė apalpusį. Ligoninėje konstatuota, kad Vaitukonis sveikats sveikutėlis: tai perkeltas į daboklę ir daroma kvota.

GARGŽDUOSE SKENDO 3 MOTERYS.

Gargžduose, Kretingos apskr., rugpiučio 8 d. nuo Minijos upės pasigirdo pagalbos šauksmai. Subėgę gelbėti vyrai pamatė beskėstančias 3 moteris. Dvi jų pasisekė ištraukti su menkomis gyvybės žymėmis. Pasirodė, kad tai Gudienė ir jos sesuo, kurių viena greit atgavo sąmonę, o po ilgo daktarų ir žmonių trisio pasisekė atgaivinti ir antrąją. Tačiau Gudienės dukters atgaivinti nebespėję.

Nelaimė įvyko dėl besimaudančių neatsargumo.

KULAUTUVOJ NUBAIDYTAS PIKTADARYS PRADEJO ŠAUDYTI.

Kulautuvos kurorte buvo pastebėtas apie vilas slankiojantis įtartinas pilietis, o vienoje vietoje jau taikėsi ką nors pavogti. Kai žmonės norėjo įtartinąjį pagauti, tai jis du šuvis paleido ir pabėgo.

PER MUŠTYNES NETEKO AKIES.

Per muštynes Jakštų kaime, Daugailių valsč., Rameikai išmušė akį. Nuken- tėjęs paguldytas ligoninėn.

SMARKIOS PESTYNĖS ZAPYŠKIO ŽYDŲ SINAGOGOJE.

Prieš keliatą dienų Zapyškio žydų sinagogoje pamaldų metu kilo pestynės: į pamaldas buvo atėję Patrakės kaime stovyklavusieji žydų sionininkų jaunimo organizacijos nariai ir tuo laiku sinagogoje buvo daug vietos žydų. Sionininkų narys S. Bakas pradėjo sakyti prakalbą, kurios turinys nepatiko kai kuriems vietos žydams ir šie kalbėtojų ir kitiems sionininkams pradėjo duoti į kailį. Kelias žydų policijai padavė skundą, kad, girdi, sionininkai darė mitingą.

GRĮŽTA IŠ VOKIETIJOS DARBININKAI.

Jau trečia savaitė kai daug darbininkų grįžta iš Rytprusių, į kur juos pavaršė suviliojo siulomi už darbą geri atlyginimai. Darbininkai kalba, kad atlyginimai Vokietijoje būvę tikrai geri, bet tokiose darbo sąlygose jie neištvėrė dirbti. Darbas labai sunkus ir įtemptas. Sustoti ir parukti — neleidžiama. Tenka dirbti net po 12—14 val. per dieną su menkom pertraukomis pusryčiams ir pietums. Atstikdavę, kad darbininkas negalėdavęs ištisias 3—4 valandas atsitiešti nuo kastuvo ar pasilsėti. Kiek toks įtemptas darbas yra sveikats, darbdaviai nesirūpina, tačiau tie patys darbdaviai nesidrovė raginti ir taip sparčiai dirbantį darbininką.

Prie tokio įtempto darbo būtina geras maistas, tačiau erzacai tik pirmomis dienomis neatgrasė darbininkų. Geriau šituo atvejū buvo tiems darbininkams, kurie buvo atsigabėję su savimi maisto. Bet mažą ką uždirbo darbininkai, kurie tuo erzacais, už juos sumokėdami žymesnę savo uždarbū dalį.

Vokietijoje darbų dar ilgojai gali pakakti, tačiau darbininkai į Vokietiją jau nežada grįžti.

PER 6 MĖNESIUS LIETUVOJ PRIAUGO 10,308 ASMENŲ.

Centralinio Statistikos Biuro duomenimis, natūralinis gyventojų judėjimas Lietuvoje 1939 m. sausio—birželio mėnesiais buvo toks:

Per 1939 m. birželio mėnesį, visoje valstybėje buvo 1,189 jungtuvės, gimė — 4,996 kūdikiai, mirė 2,237 asmenys ir priaugo 2,159 asmenys.

Iš viso per 1939 m. pirmus 6 mėnesius buvo 10,638 jungtuvės, gimė 28,753 kūdikiai, mirė 18,445 asm. ir priaugo 10,308 asmenys.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIESTIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslų, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĘJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai — išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusei metų — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

LIETUVOS SUTARTIS SU MEKSIKA.

Rugpiučio 29 dieną Washingtono pasikeista Lietuvos-Meksikos draugiškumo sutarties ratifikacijomis. Pirmasis sutarties posėmas skamba taip:

"Tarp Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Meksikos Valstybių Respublikos, o taip pat tarp abiejų šalių piliečių, viešpataus nelaužoma taika ir nuosirdus bei amžinas draugiškumas."

Antrasis sutarties straipsnis kalba apie diplomatinį ir konsulinį santykių sudarymą.

Trečiasis straipsnis kalba, kad susitariančios šalys pasisada pavesti išspręsti konsolidacijos ir arbitražo tvarka visus ginčijamus klausimus, kokie jie nebūtų.

Ketvirtasis posėmas sako, kad sutartis įsigalioja trisdešimt dienoms praėjus po ratifikacijomis pasikeitimo.

Pasirašyti to akto protokolą buvo įgaliojti, iš Lietuvos pusės: Povilas Zadeikis, Lietuvos Pasirūpinęs ir Igalios Ministras Washingtono, — iš Meksikos pusės: ambasadorius Francisco Castillo Najera.

Lietuvos Atstovybė.

SUMUSĖ NAVARENŲ POLICIJOS VIRŠININKĄ EIMONTĄ.

Morkiškių kaime, Navarenų valsčiuje, Telsių apskr., 6 rugpiučio vietos šauliai surengė vakaruskas ir pasigėrę pradėjo šumyt. Buvęs tenai Navarenų policijos viršininkas Eimontas triukšmadarius bandė sudrausti. Tuomet Al. Laniauskas, pagrobęs suolo lentą, smogė Eimontui ir sulaužė kairiosios rankos kaulą, o kiti pradėjo į viršininką svaityti lentgalius ir akmenis. Nuo gautų smugių Eimontas neteko sąmonės.

Triukšmadariai, sudaužę bufetą ir išgrobę degtinę, iš gegužinės pasišalino.

Eimontas paguldytas Telsių apskr. ligoninėn. Kriminalinė policija tuo reikalu daro kvotą.

GRAIKIJOS SANTYKIAI SU LIETUVA.

Graiikijos ministeris pirmininkas Metaksas pareiškė, kad dabartinė tarptautinė prekybos forma prasidėjo po didžiojo karo, kada Europa neteko pramonės ir emigracijos monopolio. Ne tik kiti žemynai nebeperko iš Europos prekių, bet jie buvo pradėję vežti savo gaminius į Europą. Vis daugiau valstybių šiandien turi išsivadėti laisvosios prekybos principu. Graikijos prekyba taip pat turi prisitaikyti esamai padėčiai. Nežiūrint į tai, Graikijos vyriausybė nesutiks, kad užsienio prekyba pereitų visiškai valstybės žinion. Ta proga Metaksas nurodė į prekių mainų išsivystymą tarp Graikijos ir Lietuvos, kuris, jo pasakymu, vystosi geroje atmosferoje.

Medaus iš Lietuvos norima eksportuoti į Ameriką, Šveicariją ir į Vokietiją. Šiomet "Sodyba" tikisi eksportuoti apie 30,000 kilogramų medaus.

Medaus surinkimas jau pradėdamas. Už vieną kilogramą medaus mokama 1 litas ir 75 centai. (Amerikoje šis svaras gero medaus kainuoja tik 20 centų.—Red.)

KIEK GEGUŽINIŲ, TIEK IR MUŠTINIŲ.

Rugpiučio 13 dieną buvo sekmadienis ir Mariampolės apylinkėse buvo nemaža gegužinių. Beveik visos gegužinės baigėsi muštynėmis, kuriose yra užmuštų, sunkiai sužeistų ir sužalotų. Girtų muštynės mariampolėčiams įprastas daiktas, bet tokių žiaurumų ne dažnai pasitaiko.

UŽSIMUSĖ VAŽIUODAMAS DVIRAČIU.

Vyžiūniškis Damauskas išsigeręs važiuodamas dviračiu krito ir be sąmonės nuvežtas Utenos ligoninėn mirė.

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS.

Šioje knygoje telpa daugybė naujų, labai gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkiškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristinės ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalkiojimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. So. Boston. 25c.

PAZANGUS SAVAITRASTYS ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

I U. S. A. metams kainuoja \$1.50. Pažinkite Pietų Amerikos lietuvių gyvenimą išsirašydami "Argentino Lietuvos Balsa." Adresas:

"A. L. BALSAS" Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIESTIS. JŪS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Švietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslų, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Iliustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMĘJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai — išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiks nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusei metų — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA" ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

CEMENTO GAMYBOS PERSPEKTYVOS LIETUVOJE.

Kaip žinoma, steigiamas naujas akcinis cemento fabrikui statyti ir eksploatuoti bendrovė.

Pirmasis cemento fabrikas bus statomas prie Skirsnemunės, Molynėje.

Molynės-Skirsnemunės rajone darant tyrinėjimus apie 47 ha tinkamos cemento gamybai kreidos. Rastos žaliavos pakaktų bent 100 metų gaminant kasmet po 60,000 tonų cemento. Eksploatuojant tik patogiausiu priėjimus klotus dešiniame Nemuno krante, kurių yra apie 35 ha, tokios pat metinės gamybos fabrikui užtektų irgi apie 60 metų.

Skirsnemunės cemento fabriko gamyba lengvai gali būti padvigubinta, pastatius antrą sukamą krosnį. Bet racionaliau esą statyti antrą cemento fabriką šiaurės Lietuvoje — Akmenės rajone. Du fabrikai nesunkiai patenkintų Lietuvos rinką.

Fabrikas dirbtų apie 300 dienų per metus, darydamas pertraukas tik remontui, ir kadangi jame viskas bus labai mechanizuota, tai darbo viename cemento fabrike gautų apie 150 darbininkų.

Vietinės gamybos cementas galėtų būti pigesnis už importuojamąjį apie 1 litą nuo centnerio.

UGNIS SUNAIKINO PAŠKEVIČIENĖS UKĮ.

Rugpiučio 6 d. nakties metu O. Paškevičienės ukėje, Smalininkų kaime, už 2 kilometrų nuo Suvalkų Kalvarijos, sudėgė kluonas ir jame buvę 170 kapų gerų rūgių, pašariniai dobilai, akselinė ir kulama mašinos, arpa, svarstyklės, visi pakinktai ir kiti smulkūs ukio reikmenys. Gaisras padarė daugiau negu 8,000 litų nuostolio. Kluonas buvo apdraustas Valstybės draudimo įstaigoje 2,000 litų. Buvo užsidegęs ir tvartas, esąs nuo kluono už 15 metrų, bet buvo užgesintas.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon neveliau PANED. LIO VAKARO. Sluokiant per patį, reikia pasitarti su anksčiau, kad pasiektų mus ne vėliau kaip pabėgtų. Vėliau gauti garsinimai 1 toje savaitės numerį nespausima patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesustrukdytų, sykulu su pagarsinimu reikia slūsti ir mokesči.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokią parengimą, trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pažįskojimus darbininkų, par-davimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgavimas—15c. extra.

"Keleivio" prenumeratoriams už pažįskojimus giminčių ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausio pažįskojimo kaina 50c.

Norint pažįskot su pavelksiu, reikia pasitarti fotografiją ir klaus kaimos.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

GRAŽIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS SIELOS BALSAS

Papuošta daugeliu spalvuočių puikių paveikslų, 223 pusl. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuot viešose susirinkimuose.

PALINKSMINS JUŠŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Knygoje yra trijų rūšių eilės: TAUTISKOS, SEIMINISKOS IR DARBININKIŠKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje.

KAINA TIK \$1.00. Audimo aparais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugė. Plinūs geriausia siųst "Money Order". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastam konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamiršti pripildyti už 2c. markę.

"KELEIVIS" 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

SEKANTI NEDELDIENI VISI Į SOCIALISTŲ PIKNIKĄ.

Metinė mūsų šventė bus 17 rugsėjo, Haverhillio Lietuvių Piliiečių Klubo Darže.

Sekanti nedėdieni, rugsėjo 17 dieną, Haverhillio Lietuvių Piliiečių Klubo darže, Bradfordo, įvyks Lietuvių Socialistų Sąjungos 6-to rajono piknikas. Tai bus metinė Massachusetts valstijos socialistų šventė, į kurią kasmet susirenka daug gražios lietuviškos publikos. Socialistų piknikuose visuomet susieina seni mūsų draugai, darbininkų judėjimo veteranai, vyrai ir moterys, kurie per ilgą metų eilę dirbo bendrą darbą po socializmo vėliava.

Ypač socialistų išvažiavimas yra įdomus šiuo laikui, kuomet Europoje prasideda naujas karo gaisras, kuris ir vėl gali apimti visą pasaulį. Rysium su tuo kyla daugybė intriguojančių klausimų. Pavyzdžiui, ar pasieks šis karas Ameriką? Kaip jis atsilieps mūsų Lietuvai, jeigu Vokietija laimės? Ar vokiečiai atiduos mums Vilnių? Ir ko Lietuva gali tikėtis, jeigu Vokietija būtų sumušta — ar ji atgaus tada Klaipėdos kraštą, ar gal lenkai užims visą mūsų kraštą? Kuo šis karas gali pasibaigti Sovietų Rusijai, jeigu vokiečiai bus sumušti ir Hitleris sunaikintas? Ar Stalinas išsilaikys, ar ne?

Tai be galo įdomūs klausimai ir juos aiškinti mūsų piknike žinomi mums kalbėtojai, adv. F. J. Bagočius ir "Keleivio" redaktorius S. Michelonas.

Taigi socialistai kviečia į šį pikniką visus Massachusetts ir kitų artimesnių vietų lietuvius.

Ižanga į pikniką tik 10c. asmeniui, ir už tą įžangą tikėtą bus galima dar laimėti gerų dovanų, kurių yra paskirta už \$25.00.

Prie šio pikniko stropiai ruošiasi South Bostono, Norwoodo, Lawrence'o, Cambridge'aus, Haverhillio ir kitų kolonijų socialistų organizacijos, visi socialistų simpanizatoriai, visi pažangūs lietuviai.

Visi mes pasimatysime 17 rugsėjo Haverhillio Lietuvių Piliiečių Klubo darže.

Kelrodis į pikniką: Vaziuojant nuo Bostono reikia vaziuoti 28-tuoju keliu iki Andoverio "over-pass" tilto. Nuo tenai pasukti dešinėn į 125 kelią ir vaziuoti juo iki Bradfordo Central skvero. Čia reikia sukis dešinėn į Salem streetą. Pavažiavus tuo strytu pusę mylios, pasukti dešinėn į Brookside ave. ir dabot, kur bus iškaba: PIKNIKAS. Piknikas prasidės 12 valandą.

Komitetas.

Suvažinėjo Rimkų.

Pereitą pėtnyčios vakarą, rugsėjo 8, Montelloje ant Intervale streeto, suvažinėjo seną Montellos gyventoją Rimkų. Jis ėjo iš Piliiečių Klubu patalpų namon, tuo pačiu laiku St. Balčūnas vaziavo automobilium namo iš fėrų. Kadangi toje vietoje gana tamsu, tai Balčūnas nepastebėjo einančio Rimkaus, užvažiavo ant jo ir mirtinai pritrenkė.

Mirtingumas padidėjo.

Surinkta statistika parodo, kad per pirmutinį šių metų pusmetį Massachusetts valstijoje mirė 27,162 žmonės, tai yra 1391 mirtis daugiau negu pernai buvo per tą patį laikotarpį.

Adv. Šalna paskirtas garbės konsulu Bostone.

Mums teko patirti, kad šiomis dienomis adv. Antanas Šalna buvo paskirtas Lietuvos garbės konsulu Bostone. Garbės konsulas tiesioginio atlyginimo iš Lietuvos valdžios negauna; bet gauna valstybės vėliavą, antspaudą ir teisę atstovauti Lietuvos piliiečių reikalus. Ji skiria Lietuvos valdžiai, Amerikos valdžiai su tuo sutinkant.

P-lė Felicija Grandelytė, advokatų Šalnų ofiso steno-grafistė, suteikė mums apie p. A. Šalnos biografiją šitokių informacijų: jis gimė Scrantone, Pennsylvanijoje, kur baigė pradinę ir vidurinę (high) mokyklą. Aukštąjį mokslą baigė Cornell universitete. Kilus pasauliniam karui, įstojo savanoriu Amerikos armijon, kur vėliau buvo pakeltas į karininkus ir paskirtas kariuomenės instruktorium. Po karo atvyko Bostonan ir praktiko advokatu su Mansfieldu, buvusiu Bostono majoru. Vėliau užsidėjo savo ofisą.

Dabartiniu laiku adv. Šalna su ponia Šalniene randasi New Yorque.

Už "bankrutką" galima gauti 2 mėnesių kalėjimo ir \$500 pabaudos.

Massachusetts valstijos le-gislatura uždėjo cigaretams nepaprastą mokestį. Bet politikieriai numatė, kad ruko-riai gali tą jų įstatymą ap-gauti: jie gali pirkti tabaką, cigaretę popierą ir patys gali sukurti sau "bankrutkas". Žinoma, uždrausti žmogų pasidaryti "bankrutką" ne-galima; todėl kas nori, tas gali "bankrutkas" daryti ir rukyti, bet jis negali jų par-duoti nei uždyk kitiems dalyti. Kas bus sugautas dalinant kitiems "bankrutkas" ar namie darytus ciga-retus, tas bus skaudžiai bau-džiamas. Įstatymas numato už tokį "prasizengimą" 600 dienų kalėjimo arba \$500 pinigines pabaudas. Tas tai-koma lygiai paprastiems pili-iečiams, kaip ir kareiviams bei jurininkams.

Valteris Janovičius, kuris norėjo išsinešti iš vieno namų Cambridge'uje mažą mergaitę, tapo apkaltintas kaip "kidnaperis." Jis yra 21 metų amžiaus.

Roxburyje pereitą savaitę buvo užpultas banko vežimas ir pagrobta \$22,200. Banditai pabėgo.

Pereitą savaitę Bostono uostan atėjo anglų preky-bos laivas su Rusijos angli-mi. Jis atvežė 6,000 tonų anglies iš Sovietų Rusijos.

Patogi Šiluma

Atsisuk kuomet jos reikia; Užsuk kuomet ji jums nereikalinga.

ISIDEK FLORENCE OIL BURNER Į JUSŲ PEČIŲ DABAR! PIGUS—GRAŽUS—PATOGUS.

Nereikia krapštinėtis apie pečių kuomet anglis nenori degt. Nėra pelėnų, nei dūmų—nėra smakių nei troškulio.

Prisirengkit dabar prieš užeisiant šaltam orui!

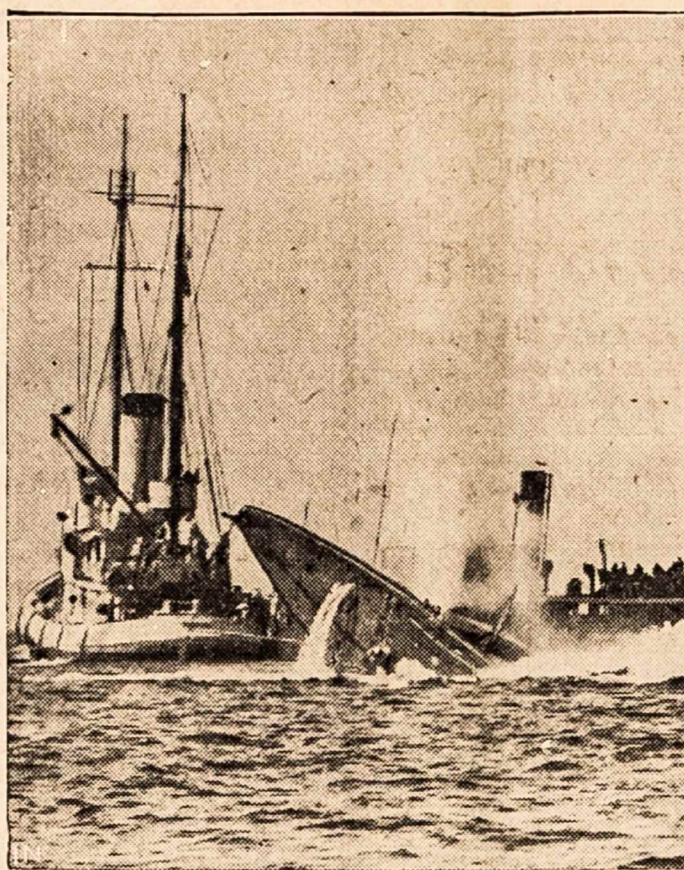
FLORENCE PEČIŲ OIL BURNERIAI FLORENCE PARLORIŲ ŠILDYTUVAI

Turėdami ilgų metų patyrimą, mes garantuojame jums patenkinimą. Mes garantuojame gerą įdėimą, parankumą, vertę. Duodam numokėjimais.

ROLAND KETVIRTIS & CO.

312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

"Squalus" Nesiduoda Iškelti.

Cia matome jau antrą kartą iškeltą nuskendusį netoli nuo Bostono Amerikos submariną "Squalusą." Bet dabar jis ir vėl guli juros dugne su 26 lavonais, kurie da nėra išimti.

Per 4 metus turėjo 2 žmonas ir su kožna po 2 vaiku.

Pereitą savaitę policija areštavo buvusį vienos South Bostono parapijos choristą W. L. K., kuris yra 38 metų amžiaus vyras ir turi vedęs dvi žmonas. Jis išgyveno taip 4 metus ir niekas nežinojo, kad jis yra bigamistas. Apsivedęs su ant-ra, jis pranešė pirmajai, kad dabar jis gavęs "extra džia-bą," kuri jam reikėsia dirbti naktimis. Dienomis jis dirb-davo prie WPA. Vakare pa-reidavo namo prie pirmutinės žmonos, pavalgydavo vakarienės, ir greitai išsi-skubindavo prie "naktinio darbo." Tuomet atvykdavo įs į apartamentą pas antrąją savo žmoną ir čia pernaku-rodavo. Su kožna žmona turėjo jau po du vaiku. Vien-a jų gyveno Mattapane, o kita—Ipswich'e.

Kubiliuno radio programa.

Rugsėjo 17, nedėlioje, iš stoties WCOP 1120 k. prasidės kaip 8:30 ryto. Pro-gramą pildys dainininkė Emilija Rudokutė, pianistė Elena Zukauskaitė ir mu-zika.

Šį utarninką išsoko iš bė-gių greitis Bostono trau-kiny, kuris ėjo į New Yorką. Nelaimė atsitiko ties Providence'u.

A.M. Dambrauskas

Karpenteris, Pentorius
Ablenai taisau viską prie Namu
iš Lauko ir Viduje.

Turint bile darba prie Namu
pataisymo, kreipkitės pas mane.
Darbas bus padarytas patenkinan-
čiai ir prieinama kaina.

1 LYNNVILLE TERR.
& WASHINGTON ST.
DORCHESTER, MASS.
GEN 7116
OFISAS: 315 E Street,
SOUTH BOSTONE.

Aplankė "Keleivį" tolimi svečiai.

Rugsėjo 6 "Keleivį" ap-lankė St. Juška su duktere Olga iš Chicagos ir d-gė Ona ir Danielius Užsanas iš Beloit, Wis. Svečiai viešė-jo Mass. valstijoje keliatą dienų, aplankė draugus So. Bostone, Montelloje ir buvo nuvykę į lietuvių kongreso pikniką Maynarde 3 rug-sėjo. Pereitą sėdėd svečiai išvyko į New Yorque pasau-linę parodą ir Am. Liet. Mo-terų Seimą. Drgas Juška yra "Vilnės" dalininkas, bet nepamiršta nei savo seno "Keleivio."

Adv. Bagočius išvažiavo į SLA Tarybos posėdį.

Šią savaitę New Yorque posėdžiauja SLA. Pildomo-jį Taryba, todėl tenai išva-žiavo ir adv. F. J. Bagočius, Susivienijimo prezidentas. Posėdis tęsis kelias dienas. Southbostonietis S. Mockus, kaip SLA Pildomos Tary-bos narys, taipgi yra išva-žiavęs į tą posėdį.

CASPER'S BEAUTY SALON

83 L STREET, arti 4-th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

Gelžkelio tunely rado žmo-gaus lavoną.

Boston & Maine geležin-kelio tunely, Saleme, buvo rasta nežinomo vyro lavo-nas. Traukinio ratais buvo nupiautos abidvi jo kojos ir viena ranka. Žmogaus galė-ta būti apie 43 metų am-žiaus; ant kairės rankos jis turėjo tatū.

Gražus Kambarys

PAS LIETUVIUS. Vienam arba porai, visi parankumai. Išlygas susitar-sime, yra vieta ir karui pastatyti. Kambarį pamatyt galima bile laiku: 25 So. Monroe Terr. (9) (išsina į Neponset av.) Dorchester.

STUBA PARDAVIMUI

Arba mainui į kitą. Trijų seim-y, baltos sinkos, mažas yradukas ir kitų parankumai. Pardodu labai pi-giai — \$1,500. Susistarsime ypatiskai. Pamatykite. (6) 203 Athens street, South Boston.

Geras Pirkiny.

Parsiduoda Grosernė arba Valgo-mų daiktų Krautuvė. Biznis eina ge-rai, bet savininkas silpnas—nesvei-kuoja. Matyt galima kasdieną. (8) A. S., 38 Union st., Cambridge, Mass.

Parsiduoda Namas.

1810—1816 Dorchester ave. kam-pinis muros namas, keturiuos seim-y nos po 6-12 rūpinis, gerai istaisyti ir 3 stori be lygų, tinkami visokiems bizniam arba salinui. Puiki vieta, namas pilnai apgyventas. Randos \$170.00 į mėnesį. Pardodu pigiai. Savininką galima matyt ant 3-čio flori: (3) 15 Lafield st., Dorchester, Mass.

Trys dideli Kambariai su visais parankumais

Stymu apšildomi, visi nau-jausi įtaisymai. Parankūs visais atžvilgiais ir šviesūs. Matyti galima bile laiku. "Keleivio" name, 253 Broadway, So. Bostone.

PAS MUS GALIT GAUT VISOKIEM PADARAM

Geležies Reikmenų

Pas mus gausite: Geriausios Ru-šios PENTU, ALIEJU, STIKLŲ PLUMBINGŲ, Visokių smulki-reikmenų iš geležies, SIENOMŲ POPIERU, Visokių reikmenų iš gu-mos, etc.

Geriausis Tavojas, Prieina-miausia kaina. Pristatymas veltui. Užikit ir Persitinkinkit.

Flood Square Hardware Co.

A. J. ALEKNA, Savin
628 BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4148

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

OUR NEW 1940
RCA Victor
CONSOLES
Are The Greatest Values in Years

Designed for Use with RCA Victor TELEVISION ATTACHMENT

There's no need for you to deny yourself the finest in radio any longer. These radios will play a vital role in television when it reaches this vicinity. Used with RCA Victor Television Attachment these sets will reproduce television sound while attachment gives you television pictures.

Model K-60 \$54.95
Only
6-Tube Sensation... Improved Push-Button Tuning for 8 stations!

Model K-80 \$87.50
Only
Great 8-Tube Value... Improved Push-Button Tuning for 8 stations... Magic Eye.

Visi Šie Gerumai ir Daug Kitų

Naujas 3 jungių aiškiai matoma Apšviesta Lenta... Užsien- nių ir Amerikos stočių priimtuvus... RCA Victor Tubos... Televizijai arba Victrolai svičiai... Televizijai arba Victrolai jungtuvus... 12 colių Electric-Dynamic garsiakal-bis... Sryčių parodytuvus... Metalinės tubos.

LENGVI ISMOKEJIMAI—Žema Įmokėjimo Kaina. Geresniam Radio Veikimui—RCA Victor Radio Tubos.

ROLAND KETVIRTIS & CO.
312 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4649

Tel. TRObridge 6380

Dr. John Repshis

(REPSYS)
LIETUVIUS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais
nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Kamp. Inman st. arti Central skv.
CAMBRIDGE, MASS.

Telefonas 21224

EDICINOS DAKTARAS

C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų,
nuo 7 iki 8 vakarų.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Tel. University 9466

Dr. Susan

Glodienes-Curry

LIETUVŲ DENTISTE
VALANDOS: 9-6 ir 7-9.
678 Massachusetts Ave.,
(Prie Central Skvero)
CAMBRIDGE, MASS.

Dr. Leo J. Podder

Iš Leningrado.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligu, taipgi Kraujo ir Gdos.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienų,
nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakarų
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4570.

Tel. SOU 2305

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakarų.
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienų.
447 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. 28624 Gyv. 31182

Dr. Joseph A. Gaidis

OPTOMETRISTAS

Valandos: 9 iki 12
nuo 2 iki 5,
nuo 7 iki 9.
Seredom 9 iki 12
ir susitarus.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tink-
mu laiku sugrąžina šviesą, išg-
zaminuoj ir priskiriu akinius.
114 Summer Street,
LAWRENCE, MASS.

DR. G. L. KILLORY

60 SCOLLAY SQUARE, Room 22
BOSTON. Telef. Lafayette 2371
arba Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTU
IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

LIETUVIŠKA

APTIEKA

SO. BOSTONE
HENRY CABIT
Reg. Pharm.
100 Dorchester Street
SO. BOSTON, MASS.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-
TYTOJAI.
(Insured
Movers)
Perkraustom
čia pat ir į to-
limas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama.
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 4618

BAY VIEW

MOTOR SERVICE

Telephone
SOUTH
Boston
1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ AGENTURA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagerinimai ir
Hydraulic Brekais.

TAIPGI TAIŠOME AUTOMOBILI-
LIUS IR TROKUS VISOKIŲ
ISDIRBYSCIŲ.

Peter Trečiokas ir
Joe Kapociūnas — savininkai.
Taisyms ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Kamp. East Eighth St.,

\$25.00

VERTĖS DOVANŲ

\$25.00

METINIS PIKNIKAS

Rengia LSS. 6-tas Mass. Apskritys

17 RUGSEJO-SEPT., 1939

Haverhill'io Liet. Pil. Klubu Darže
BRADFORD, MASS.

PRADŽIA NUO 12 VAL. DIENĄ.

3 Puikios Dovanos—\$25 Vertės Prie Ženklio Tikieta už 10c.

Ženklių galima įsigyti iš kalno nuo LSS draugų Bostone, Cambridge, Ha-verhilly, Norwoode ir Lawrence. Dovanos už Pasizymėjimą Sporte. Trumpai kalbės "Keleivio" red. S. Michelonas ir adv. F. J. Bagočius. Grieš puiki Ra-dio Orkestra šokiams. Bus Gardžių Gėrimų ir Užkandžių. KOMITETAS.

KELRODIS: Nuo Bostono, vaziuoti 28 keliu iki Andover "Pass-Over" tilto. Čia imt 125 kelią iki Bradford Central Skvero Parko. Čia pasukti į Salem St.—į dešinę. Pavažiavus apie pusę mylios, pa-sukti į dešinę į Brookside ave. ir dabot iškabą PIKNIKAS.